

MAAILMANLOPUN KIRJASTO

ja muita tuomiopäivän tarinoita

URS

URS

Maailmanloppuantologia

Copyright © tekstien ja kuvien tekijöillä 2012

Kansikuva: Heidi Reponen

Toimitus: Jussi Katajala, Markus Harju, Alpo Leppänen

Taitto: Mika-Petri Lauronen

ISBN 978-952-93-1764-6 (nid.)

ISBN 978-952-93-1765-3 (PDF)

Sisällysluettelo

Tanssien loppuun asti - Arren Zherbin	4
Kuin jouluku - Juha Salmi	8
Maailmanlopun kirjasto - Alpo Leppänen	13
Katastrooffi eli mistä se apokalypsi sitte alakoo - Heikki Nevala	21
Evakko - Shimo Suntala	25
Laakso - Aarne Lindén	36
Viimeinen ihminen? - Lucilla Lin	41
Humalassa jumala - Venla Lintunen	53
Eivätkä he kokoontuneet vuorelle - Jussi Katajala ..	59
Vieraan taivaan alle - Anne Leinonen	68
Kolmas kerros - Tarja Sipiläinen	80

Tanssien loppuun asti

Arren Zherbin

Me olimme kaikki valmiita, Maria, Risto, Juho ja minä. Lempivaatteet päällä, eväät ja kaikki tarvittava repuisa. Puumaja ei ollut tarpeeksi korkea, joten pyöräilimme luonnonsuojelualueen lintutornille. Ei sillä polulla olisi saanut ajaa pyörällä, mutta arvelimme, että tänään jos koskaan saisimme rikkoo sääntöjä. Emme nähneet ketään, jonka kanssa olisimme voineet väitellä asiasta. Risto oli pettynyt. Se oli harjoitellut mitä sanoisi.

Meillä oli limua ja kaupasta varastettua kaljaa, josta kukaan meistä ei pitänyt. Joimme silti, pakottaen irvis-tykset piiloon. Syksy tuoksui ilmassa, ja kun pimeä vihdoin tuli, kaupunki loimusi punaisena ja oranssina takanamme. Me katsoimme etelään, horisonttiin jossa tähdet syttyivät yksi kerrallaan.

Juho pisti musiikin soimaan. Ääni oli rakeista ja ohutta mutta silti tanssittavaa. Ensin me tanssimme niin kuin kukin halusi yksinään ja lauloimme kertosäkeet mukana, kunnes jalkoja pakotti ja rintaan pisti. Sitten tulivat hitaat. Juho kietoi kätensä ympärilleni. Kuudes kerta kun niin oli ikinä käynyt, ainakaan tällä tavalla. En laskenut lapsuuden painimatseja.

Ensimmäinen kerta oli ollut kaksi päivää sen jälkeen kun uutinen oli tullut. Istuin huoneessani stereot huu- taen ja piirsin suttuja paperille, ja yhtäkkiä hänen kätensä olivat siinä ja poski korvaani vasten. "Sun isä on itkemässä alhaalla", se sanoi. Nyökkäsin. "Äiti lähti eilen. Ne riiteli ja huusi ja äiti sanoi, että hän ei loppuelämänsä täällä vietä." Ääneni ei värissyt silloin, mielestäni kuulostin melkein television säätiedottajalta. Juho rutisti kovempaa ja silloin jokin kumma takertui kurk-

kuun ja salaa lipsahti ulos kun yritin sanoa jotain muuta.

Juho jäi yöksi niin kuin monta kertaa ennenkin. Ei se edes kysynyt, oli vain. Tällä kertaa se ahtautui minun pieneen sänkyyni kylki kylkeä vasten eikä lattialle patjalle. Peiton alla tuli kuuma, mutta en silti liikkunut.

Aamulla yritin soittaa isän kavereille, mutta puhelinverkko oli alhaalla, niin kuin nettikin. Juho osasi ajaa autoa, vaikkei sillä tietenkään vielä korttia ollut. Ajettiin yhdessä aution kaupungin halki. Ikkunoita oli rikki ja roskia kadulla eikä se näyttänyt tutulta lainkaan, vaan niin kuin ne kaupungit uutisissa mellakoiden jälkeen. Isän kavereille sanoin, että käyvät hakemassa sen kun ei se suostu lähtemään ulos ja puhuvat vähän järkeä. Tai ainakin juottavat känniin. Ihan sama minulle.

Toinen kerta oli joitakin päiviä sen jälkeen, ehkä viikko. Isä oli häipynyt kavereidensa kanssa jonnekin. Osa sin minä itsestäni huolta pitää, vaikka tällä kertaa äiti ei ollutkaan jättänyt pakkastinta täyteen yhden annoksen ruokia ja rahaa jemmattuna ympäri taloa piiloihimme, joista isä ei niitä löytäisi.

Juho ja muut tulivat viettämään aikaa, pakenemaan omien kotiensa myrskyjä. Löhösimme kaikki olohuoneessa ja joimme limua ja puhuimme, miten tiedemiehet olivat löytäneet joitain hiukkasia ja yrittivät nyt ampua niitä jollain vehkeellä aurinkoon. Juho istui sohvalla vieressäni ja kesken Marian selityksen siitä, miksi ne hiukkaset ei kuitenkaan menisi sinne minne halutaan, Juho venytteli ja laski kätensä minun olkapäiden ympäri. Sen jälkeen siinä selityksessä ei ollut sitä vähääkään järkeä mitä aiemmin.

Kun Risto nousi hakemaan jääkaapista uuden limupullon, se katsoi meitä pitkään ja mun posket oli ihan tulessa. Mutta ei se sanonut mitään, eikä mekään. Ma-

ria ei huomannut mitään, se selitti silmät kiinni ja kädet ilmassa heiluen, miten hiukkaset sinkoilevat avaruuden tyhjiydessä ja hajautuvat niin etäälle toisistaan, että ne eivät tiedä, että muita on edes olemassa.

Näin isää silloin tällöin sen jälkeen, kumpikin kävi kotona muutaman päivän välein. Kai tarkistamassa, jos äiti sittenkin olisi tullut takaisin. Ei se ollut.

Juho painoi huulensa kaulaani vasten enkä sitten ajattellut mitään muuta. Risto läimäisi meitä molempia ja nauroi, että musiikki loppui jo aikaa sitten. Läimäisin takaisin mutta nauroin sitten minäkin. Maria sanoi, että olimme niin ihana pari, minä ja Juho. Olisin läimäissyt sitäkin, mutta ei tyttöjä saa lyödä. Se tykkäsi Ristosta, mutta Risto tykkäsi yhdestä Sofiasta, joka kävi samassa judoryhmässä sen kanssa. Sofia tosin ei ollut täällä tänään.

Ääni oli kuin lokin kirkaisu, en ollut koskaan kuullut sellaista Juhon kurkusta. Hän huusi ja osoitti taivaalle. Yksi tähdistä oli muuttunut kirkkaan kylmän keltaiseksi, kuin loistava sitruuna. Sitten toinen. Ja seuraava ja seuraava. Me huusimme ja osoittelimme ja joimme lisää kaljaa emmekä muistaneet edes peittää irvistyksiä. Ensimmäisen väri alkoi haipua kohti punaista ja löysin Juhon käden omastani. Puristin sormia ja tuijotin mustalle taivaalle silmät kipeinä. Oranssia, tummaa punaa ja violettiä. Hohtavaa sinistä, joka muuttui musteeksi ja hävisi.

En voinut enää katsoa. Etsin limupullon ja suklaalevyn jämmät. Risto ei enää muistanut Sofiaa ja painoi Mariaa vasten tornin kulmatolppaa, suut yhdessä ja kädet vapisten. Minusta tuntui, että hän itki. En halunnut katsoa heitäkään, joten katsoin sitten Juhoa. Se seiso i kä-

det levällään ja pää taakse kallistettuna, taustalla vain pimeää. Sillä oli kaunis selkä.

"Minä luin, että aika hidastuu ennenkuin se loppuu", sanoin sen selälle. "Luin, että ei sitä itse huomaa, mutta jossain muualla kuluisi vuosisata, kun täällä menee vain sekunti. Joku ajatteli, että ehkä siellä jossain jollakulla on niin paljon aikaa, että se voisi keksiä miten pelastaa meidät." Juho ei kääntynyt, tuijotti vain sinne jonnekin.

Nielaisin, olin harjoitellut tätä enemmän kuin Risto omia väittelyjään. "Mä ajattelin, että en ole koskaan edes suudellut ketään kunnolla." Siihen Juho kääntyi, sen silmät olivat harmaat ja surulliset. Onneksi se ei itkenyt. Sitten se yhtäkkiä hymyili. "Tää suudelma kestääkin sitten tuhansia vuosia tai ajan loppuun."

Kuin joulukuuh Juha Salmi

Pikkuveli selässäni tuntui yhä raskaammalta. Taivaalta satoi yhä peukalonkynnen kokoisia tuhkahtaleita. Ne olivat vaaleanharmaita. Pikkuveli oli ottanut yhden kielelleen kuin lumihähtälö, ja nielaissut. Hän sai siitä yskänkohtauksen. Minun ja veljeni lisäksi ei ollut jäljellä muita kuin Jusa. Hän oli nuori, joka oli auttanut meidät väestösuojaan kun radioaktiivinen aalto oli iskenyt. Juuri hänen aloitteestaan olimme lähteneet suojasta, kun myöhemmin suojautuneet olivat alkaneet kuolla.

Väestönsuojassa emme olleet saaneet mistään tietoa. Miltään kanavalta ei tullut lähetystä. Suojaan tulneiden kesken arvuuttelimme mitä oli tapahtunut. Useimmat veikkasivat ydinonnettomuutta tai ydinsotaa. Suojassa olijoiden joukossa oli fysiikanopettaja, jonka mukaan ydinaseet tai onnettomuudet eivät selittäisi, miksi radiokanavat olisivat laajemmalti hiljenneet. Tai miksi monimutkaisemmat sähkölaitteet olisivat lakanneet toimimasta. Minä en välittänyt tietää mitä oli tapahtunut. Jo tapahtunutta oli mahdoton muuttaa.

Me olimme ensimmäisiä suojaan saapuneita. Kahden päivän ajan saapui lisää ihmisiä. Mitä myöhempään ihmiset olivat tulleet, sitä heikommassa kunnossa he olivat. He kärsivät eriaasteisista säteilyn aiheuttamista vammoista ja aistien heikentymisestä. Jotkut olivat menettäneet näkönsä kokonaan, ja päässeet perille vain muiden avustuksella. Pahinta heissä kuitenkin oli hauraus, joka tuntui vievän heiltä elinvoiman.

Toisen päivän jälkeen ei ihmisiä enää tullut. Meiltä alkoi loppua juotavakin. Ruokaa ei ollut niin paljon alun

perinkään. Suojan tiloissa oli virvoitusjuoma-automaatti, mutta se oli tyhjennetty jo ensimmäisten päivien aikana

Viidentenä päivänä ihmiset alkoivat kuolla. Ensimmäisinä kuolivat he, jotka olivat saapuneet viimeisinä, ja samalla altistuneet pahiten. Kuolema ei ollut lempeä. Lopussa ihmisillä oli kovat kivut. Heidän ihonsa halkeili ja he yskivät verta. Kuolleista tuli meille ongelma. Osa henkiinjääneistä oli alkanut muuttua epätoivoisiksi. He pelkäsivät oven avaamisen edes hetkeksi kasvattavan sisään tulevan säteilymäärää tappavaksi.

Pian kuitenkin kävi ilmiselväksi, ettemme voisi jäädä enää väestösuojaan. Vaihtoehtoina tuntui olevan hidas kuolema väestönsuojassa tai sitten riskin ottaminen ulkona. Minä ja veljeni päätimme ottaa sen riskin. Jusa, joka ei tuntenut muista suojassa olijoista ketään, tuli mukaamme. Hän halusi nähdä mitä ulkona oli. Jusa oli huolissaan vanhemmistaan ja tuttavistaan. Minä olin jo tuolloin haudannut toivoni ja luopunut peloista.

Ulkona meitä odotti tummanharmaa taivas. Oli kylmä. Jo nyt oli pakkasta, vaikka oli vasta syksy. Puuskitainen tuuli meinasi työntää meidät jaloiltamme. Kadut olivat autiot, silmäkantamiin romuja, särkyneitä ikkunoita ja ruumiita.

Ainoat näkemämme elävät olennot olivat haaskalinnut. Naakkoja ja variksia hyppi kaduilla ruumiiden ympärillä ja niitä istui talojen katoksilla katsellen meitä. Tuulen lisäksi variksen räkätys oli ainoa ääni, jonka kuulumme. Niiden mustat silmät näyttivät seuraavan meitä, ja tuomitsevan tekemme. Kävelimme sisään kauppaan väistellen rojuja ja vältellen maassa makavia ruumiita. Jusa keräsi meille vaatteita ja veljeni kahmi ostoskoriin säilykkeitä. Myöhemmin tungimme varusteet kahteen eräreppuun. Tein meille hengityssuojat

huiveista.

Emme tienneet minne lähtisimme. Koko keskusta näytti autiolta. Kännykät eivät toimineet. Lähdimme kävelemään siihen suuntaan, jossa oli vähiten rojua. Ajattelin että se olisi kauempana siitä, mikä tämän oli aiheuttanut. Ainakin reitti oli helppokulkuisempi.

Matkasimme eteenpäin, söimme säilykkeitä ja etsimme eloonjääneitä. Etenemisemme oli enemmän harhailua. Taivaanranta ei koskaan tummunut kokonaan. Oli kuin yö olisi kadonnut. Pilvikatos ei koskaan väistynyt. Harmaa tuntui haalistaneensa kaikki muut värit.

Päivät kuluivat. Kauempana keskustasta näimme ihmisiäkin, mutta ne tuntuivat välttelevän meitä. Ihmiset lakkasivat välittämästä muista kun oma selviytyminen tuli vaakalaudalle. Ne harvat, jotka halusivat jutella, eivät tienneet mitään.

Pikkuveljeni voimat alkoivat ehtyä. Hän muuttui väsyneeksi. Jouduimme alkamaan pitämään taukoja koska hän ei jaksanut kävellä enää yhtä pitkiä matkoja kuin ennen.

Kalan silmät tuijottivat meitä lammikosta jään alta. Mulkosilmä tuntui jäätyneen kiinni koettaessaan nousta pintaan haukkomaan henkeään. En uskaltanut antaa lupaa Jusalle rikkoo ohutta jäätä saadaksemme juotavaa.

Pilvet peittivät yhä taivaan. Ukkonen jylisi taivaanrannassa. Ojaan ajaneesta autosta Jusa löysi suklaapatukan. Hän hymyili kuin kyseessä olisi suurikin onni. Oli helppo yhtyä nauruun, iloita kaiken pahan keskellä. Tosin lakkasin heti kun näin Jusan verestävät ikenet.

Laskin pikkuveljen selästäni ja venyttelin olkapäitäni. "Hei, tiedätkö mitä tulee kun harmaa loppuu", veli kysyi tokkuraisena. Silitin hänen hiuksiaan ja vastasin: "Tie-

dän, harmaan jälkeen tulee valkoista.” Kyse oli hänen pelistään, jossa sekoitettiin ja leikittiin väreillä. Harmaa oli viimeinen välietappi, ennen kuin peli alkoi alusta.

”Valkoinen on hyvä, se on kuin tulisi joulu.”, hän sanoi silmät sameana. ”Niin se on”, sanoin. Sydämelläni tuntui mieletön paino kun pikkuveli vaipui jälleen tajuttomuuteen. Katselin hengitykseni muodostavaa huurua. ”Joo, niin kuin joulu”, sanoin vielä itselleni.

Jusa teki nuotiota. Hän poltti paperinkeräyspaperia ja jotain puistonpenkkiä. Kiroili kun penkkiä ei saanut syttymään, ja paperit paloivat hetkessä. Nuotion syttyessä pysyin niin lähellä tulta, että pelkäsin vaatteiden syttyvän tuleen.

Yöt olivat kylmiä. Nukuimme missä talossa halusimme. Vaatevarastomme kertyi samalla kun ruokavarastomme hupeni. Aloin kärsiä päänsärystä mihin löytämämme särkylääkkeet eivät tuntuneet auttavan. Kipu tuntui silmien takana sykkivänä pulssina.

Varis laskeutui pikkuveljen jalalle ja nokkaisi hänen polvitaivettaan. Vanhasta haavasta alkoi vuotaa voimattomasti verta. Veli ei päästänyt edes ääntä. Jusa löi varista kävelykepillään, ja se lensi raakkuen muutaman metrin päähän. Heitin sitä kivellä. Se jäi silti istumaan paikoilleen ja tuijotti odottaen tilaisuuttaan.

Veljeni kivut kasvoivat. Kun hän oli tajuissaan, hän kärsi särkeivistä jäsenistä. Välillä hän yski verta ja oli kuumeinen. Lopulta emme edes liikkuneet vaan vain vahdimme häntä.

Katsoin Jusaa. Hän nyökkäsi ja käänsi sitten katseensa pois. Painoin tyynyn pikkuveljeni kasvoille. Hänen kätensä tärisivät hetken, mutta hän ei jaksanut vastustella. Ensimmäistä kertaa onnettomuuden jälkeen tun-

sin kyynelien tulevan. Kasvoni kuumottivat. Tunsin Jusan käden puristavan olkapäästäni, ja kun käännyn, hän halasi minua.

Emme haudanneet pikkuveljeä. Kummallakaan ei ollut voimia siihen. Laitoimme hänet auton takakonttiin, jotteivät linnut söisi häntä. Vaikka kannettavaa oli nyt vähemmän, askel tuntui paljon raskaammalta.

Kaksi päivää myöhemmin matkamme loppui. Jusa väsyi samalla tavalla kuin pikkuveljeni. Minä en taas edes halunnut jatkaa. Viimeinenkin asia mistä välitin, pikkuveljeni, oli kadonnut elämästäni. Katsoessani peiliin silmäni eivät olleet sameat kuten Jusalla ja aikaisemmin veljelläni. Sen sijaan ne olivat sammuneet. Millään ei ollut mitään väliä.

Jusa nukahti, eikä enää herännyt vaikka kuinka tönnin ja puhuin. Väsytti mielettömästi. Kämperryin vasten tajutonta Jusaa ja puristin häntä sylissäni. Sen kehosta katoava lämpö katosi yöhön. Oli alkanut satamaan oikeaa lunta. Lumikin oli harmaata, mutta se oli oikeaa. Ihan kuin joulu.

Maailmanlopun kirjasto

Alpo Leppänen

Kirjat olivat poissa. Taskulampun punainen valo pyyhki vain tyhjiä hyllyjä. Tämä oli jo kolmas tyhjä kirjakauppa tässä kaupunginosassa.

Tietysti kaikki kaupat ryöstettiin ennen pitkää. Aivan ensiksi olivat menneet kallista elektroniikkaa ja kodinkoneita kauppaavat myymälät. Pian sen jälkeen, kun tilanteen lopullisuus ymmärrettiin, ruoka- ja päivittäistavarat nousivat tärkeimmäksi kohteeksi. Vasta kaiken muun loputtua laumat hyökkäsivät tyhjentämään jäljellä olevia liikkeitä: kirpputoreja, antiikkikauppoja... ja kirjakauppoja.

Toisin kuin muut myymälät ja muissa kaupungeissa näkemäni kirjakaupat, nämä oli tyhjennetty siististi. Yhtäkään irtonaista sivua ei lojunut lattialla.

Olin jo lähdössä, kun lamppuni valo kulki tiskin yli ja katseeni tavoitti jotain. Menin lähemmäs ja poimin pöydältä kulmikkaan kiven. Se oli hiottu sileäksi, ja kulmat oli pyöristetty. Olin nähnyt tämänkaltaisia kiviä käytävän ennustamiseen. Yleensä niihin oli kaiverrettu riimuja, mutta tämä kivi oli tyhjä.

Minusta tuntui, että kivi oli jätetty tänne tarkoituksella, kuin maksuksi, joten laskin sen takaisin tiskille. En ollut tutkinut aiempia kauppoja kovin tarkasti, mutta olin varma että löytäisin niistäkin samanlaiset kaivertamattomat riimukivet.

Yö alkoi jo kylmenemään. Minun olisi pitänyt etsiä suoja, mutta kadonneet kirjat kiehtoivat mieltäni. Päätin vilkaista vielä kaupungin kirjastoa.

Pidin taskulampun suljettuna varmuuden vuoksi. Olin

todennäköisesti yksin, ja muut satunnaiset kulkijat tuskin uhkaisivat henkeäni, mutta ei ollut mieltä herättää turhaa huomiota. Kuu valaisi kompassiaukiota, jonka jouluvalot eivät olleet palaneet enää moneen vuoteen.

Katselin, kuinka tuuli pöllytti lunta aukion yllä, vuoroin peittäen ja paljastaen osia katukiveyksestä. Kuin olisi yrittänyt verhota sitä kankaaseen, jota oli liian vähän peittämään koko katua.

Puuterimainen lumi muodosti ilmaan nopeasti katoavia kuvioita. Olin erottavinani ihmishahmoja lumipyörteiden seassa. Niiden seuraaminen oli yhtä vaikeaa kuin yrittäisi seurata jonkun kasvoja väkijoukon seasta; pian ne taas katosivat vilinä.

Kävelin keskelle kompassia. Hahmot pyörteilivät ympärilläni, ja olin kuulevinani myös ääniä tuulen ulinan seasta. Puolikkaita sanoja juuri kuuloaistin rajamailla. Suljin silmäni.

"Anteeksi, nuori mies", joku sanoi takanani.

"Hmm?" Minua puhutellut mies oli pukeutunut paksuun toppatakkiin, ja selässään hänellä oli täpötäyden näköinen rinkka.

"Minulta puuttuu vielä 50 senttiä, tuota.." mies epäroji, "ollakseni rehellinen, viinipullon hinnasta."

"Tietysti, odottakaa hetkinen." Kaivoin taskuani, jonka pohjalle yleensä olin unohtanut kolikon tai pari.

"Kas tässä", sanoin ja ojensin kolikkoa miestä kohti. Hän hymyili helpottuneena ja katosi. Vain puuterimainen lumi pyörteili paikassa, jossa hän oli juuri seissyt.

Seisoin pitkän aikaa liikkumatta, pidellen kolikkoa ojennetussa kädessäni. Aukiolla ei ollut ketään minun

lisäkseni. Tuuli vaikeni hetkeksi, ja lumi laskeutui maa-
han.

Laskin kolikon kompassin keskuskivelle, ja lähdin jat-
kamaan matkaa. Takanani tuuli ja lumi jatkoivat men-
neiden aikojen imitoimista.

Kiersin ensin kirjastorakennuksen ympäri. En nähnyt
valoja, mutta joku oli pitänyt rakennuksesta huolta. Ri-
kotut ikkunat oli korvattu laudoilla.

Nousin pääovelle vievät portaat. Oven lasiruudut oli
niin ikään paikattu, ja itse ovi oli lujasti lukossa. Tartuin
kahvaan.

Oli aurinkoinen kevättalvi, ja ihmisiä kulki sisään ja
ulos kirjastosta. Pidin ovea auki, kun nuori mies ja nai-
nen kävelivät ulos ohitseni. Mies puhui innokkaasti pul-
puttaen ja käsiään levitellen eikä edes nähnyt minua.
Nainen katsoi minuun ja hänen silmissään välähti tun-
nistamisen pilkahdus, mutta olin jo mennyt sisään ja
ovi sulkeutui takanani. Oli taas kylmä ja pimeä, ja ihmi-
set olivat poissa. Ovi oli lukossa.

Sisällä oli hyvin pimeää. Ikkunat olivat tukossa, joten
kuunvalokaan ei päässyt sisälle. Tunnustelin hetken hil-
jaisuutta ennen kuin sytytin taskulampun.

Kirjoja kaikkialla. Hyllyjen lisäksi myös pöydät olivat
täynnä siistejä kirjapinoja. Etenin ääntäkään päästä-
mättä.

Lähes kaikista kirjoista oli useampia painoksia. Kirja-
kauppojen varastot olivat ilmeisesti päätyneet tänne.
Keskeltä huonetta nousivat portaat ylempään kerrok-
seen. Siellä oli todennäköisesti lisää kirjoja. Portaiden
toiselta puolelta kajasti heikkoa valoa.

Eräällä pöydällä paloi öljylamppu. Turvallisen matkan

päässä lampusta lepäsi avoin kirja, sekä liimapullo, lan-
kaa, ja muita tarvikkeita.

Kävelin lähemmäs. Liimapisara kiilteli pöydällä. Se ei
ollut vielä kuivunut, mikä tarkoitti että...

En ollut kuullut ääntäkään. Levitin käteni hitaasti nä-
kyviin ja sanoin rauhallisella puheäänellä: "En tullut pa-
hoissa aikeissa."

Hiljaisuus jatkui. Käännyin hitaasti ympäri pitäen
lampun valokeilan alhaalla. Portaiden luona hämärässä
seisoi hahmo.

"Miten pääsit sisään? Oven pitäisi olla lukossa." Nai-
sen ääni.

"On yhä. En rikkonut mitään." Osoitin lampulla ovea
kohti. "En tullut ryöstelemään. Olin vain utelias tietä-
mään, mihin kaikki kirjat ovat kadonneet."

"Kirjat ovat nyt turvassa", nainen sanoi. "Olen tuonut
tänne kaikki löytämäni. Maailmassa on enää harvoja,
jotka ymmärtävät niiden arvon. Useimmat käyttäisivät
niitä vain nuotionsytykkeenä."

"Ymmärrän täysin", sanoin ja ajattelin eräässä pai-
kassa kohtaamani munkkikuntaa, joka hävitti kirjoja
työkseen.

Nainen otti pari askelta ja tuli öljylampun valopiiriin.
Hän oli verhoutunut väljiin kaapuihin, ja hänellä oli sil-
mälasit. Panin merkille vyöllä roikkuvan miekan, joka oli
vielä toistaiseksi huotrassaan. Naisen käsi lepäsi mie-
kan kahvalla.

"Kiinnostava asevalinta", sanoin kohteliaasti ja osoi-
tin miekkaa.

"Tuliaseet pitäisivät liikaa meteliä", hän selitti. "Ja
voisin osua vahingossa kirjoihin."

Nyökkäsin. Hän ei sanonut sitä, mutta uskoin syynä
olevan myös, että miekka vaikutti suhteellisen vaarat-

tomalta varsinkin vielä levätessään huotrassa, ja tämä saattoi tuudittaa hyökkääjän varomattomuuteen. Taitava miekankäsittelijä kuitenkin vetäisi sen esiin ja iskisi samalla liikkeellä hyvin nopeasti ja vaivattomasti.

Minulla oli vain taskulamppuni. Sen valo oli sangen voimakas. Jos tilanne alkaisi vaikuttaa uhkaavalta, voisin yrittää sokaista hänet ja paeta.

Seisoimme hetken hiljaisuudessa. Öljylampun valo heijastui hänen silmälaseistaan. Pidin taskulampun valokeilan maassa.

Sitten hän siirsi kätensä pois miekan kahvalta, hymyli ja kysyi: "Maistuisiko sinulle kupillinen kahvia?"

Olin hämmentynyt. Olisin odottanut hänen tarjoavan teetä.

"Täytyypä sanoa", etten ole pitkään aikaa nähnyt-kään aitoa kahvia. Luulin, että se vietiin kauppojenkin hyllyiltä jo ensimmäisenä talvena." Istuin pöydän ääressä kirjaston takahuoneessa.

"Valmiiksijauhetut porot vietiin", hän selitti jauhaessaan kahvipapuja käsikäyttöisellä myllyllä. "Papuja oli vielä jäljellä. Liikaa vaivaa kai."

Vesi porisi pannussa. Hän nosti pannun hellalta ja annosteli vastajauhettuja poroja veden sekaan.

"Käytätkö maitoa tai sokeria?" hän kysyi kolutessaan kaappia.

"Maitoa kyllä, mutta miten... Ah, maitojauhetta! Ei minun vuokseni tarvitse."

"Pöh. Vieraita käy harvoin. Sitä paitsi tämä ei säily ikuisesti, ja tätä on vielä paljon jäljellä."

"Kuulin, että etelässä on vielä toimivia maitotiloja", sanoin. "Tekevät juustoja ja muita tuotteita vanhojen aikojen tapaan."

"Onkohan heillä suklaata..." hän sanoi kaipausta äännessään.

"Mitä?"

"Ei mitään. Kahvi on valmista." Hän kantoi pöytään tarjottimella kahvipannun, kannullisen maitojauheesta valmistettua maitoa ja kaksi kuppia.

"En tullut esitelleeksi itseäni vielä", sanoin. "Olen Qua..."

"Hsst", hän keskeytti. "En pidä nimistä." Hän oli hetken vaiti ja sanoi sitten: "Mutta voit kutsua minua Kirjastonhoitajaksi. Kunhan et vain kutsu minua apinaksi." Hän naurahti jollekin ajatukselle.

Mietin. "Sinä voit kutsua minua Matkaajaksi."

Hän nyökkäsi. "Hyvä nimi. Oletko matkannut pitkäänkin?" Kysymys saattoi yhtä hyvin tarkoittaa kulkeiani kilometrejä tai matkaan kuluneita vuosia.

"Hyvin pitkään. Mutta lienen siitä huolimatta edennyt vain suhteellisen lyhyen matkaa. Olen esimerkiksi kulkenut useasti tämän kaupungin läpi."

Maistoin kahvia. Se oli taivaallisen hyvää. Ikivanhoista puruista ja korvikkeista keitettyjen sumppien jälkeen näin tuore kahvi oli ihmeellinen elämys. Siemailimme kahvejamme hetken aikaa. Sitten kysyin:

"Entä oletko sinä hoitanut kirjastoa pitkään?"

"Melkein alusta asti, eli jo vuosia. En ole aina yksin. On muitakin kirjojen ystäviä, jotka ovat auttaneet minua linnoittamaan rakennuksen ja pelastamaan kirjoja lähistön kaupoista. Olemme korjanneet vahingoittuneita teoksia ja tehneet kopioita harvinaisemmista.

Toisinaan olen matkustanut kaukaisempiin kaupunkeihin etsimään uusia kirjoja. Olen joka kerta pelännyt palaavani tyhjiin ja tuhottuun kirjastoon, mutta ilmeisesti tämä paikka ei houkuttele ryöstäjiä."

"Minäkin olin kerran kirjastonhoitaja", sanoin. "Tai tulen olemaan. Tai olen tälläkin hetkellä, toisessa maailmassa." Tuijotin kahvikuppiini. "Kuulostaa varmasti hullulta."

"Ehkä, mutta ei epätodelliselta. Maailma on tullut hulluksi." Hän hymyili.

Rohkaistuvin jatkamaan: "Olen myös... kirjoittaja. Luulen että olen tullut aivan oikeaan paikkaan. Hetkinen."

Avasin toisen olkalaukkuni. Hymy ei kadonnut Kirjastonhoitajan kasvoilta, mutta hän oli hetken aikaa jännittyneempi. Hullussa maailmassa oli oltava varovainen.

Nostin pöydälle öljykankaisen käärön, ja aloin availemaan sen nyörejä. Kun hän näki sen sisältävän vain paperia, hänen jännittyneisyytensä vaihtui uteliaisuudeksi.

"Mitä tässä on?"

"Matkani. Kaikki tähänastiset muistiinpanoni. Ne ovat alkaneet viedä jo aika lailla tilaa, mutta en ole halunnut heittää niitä poiskaan. Mahtuisivatko ne tänne?"

"Kaikki kirjallisuus on tervetullutta tänne", hän sanoi silmäillen papereita. "Ja etenkin tieto muuttuneesta maailmastamme voi osoittautua hyvinkin arvokkaaksi."

"Oi, en kirjoita vain tästä maailmasta." Nainen kohotti kysyvästi kulmaansa.

"Olen matkannut pitkään", sanoin vain.

"En ole varma, ymmärrätkö vielä", hän sanoi. "Mutta ehkä ymmärrän enemmän luettuani. Joka tapauksessa, pidän hyvää huolta muistelmistasi." Hän nyöritti öljykangaskäärön taas kiinni ja työnsi sen sivummalle. "Lisää kahvia?"

Keskustelimme myöhään yöhön muuttuneesta maailmasta ja kirjoista. Enimmäkseen kirjoista. Kävi ilmi,

että hänellä oli hämmästyttävä määrä tietoa aiheesta. Jos se oli ikinä julkaistu, hän oli varmasti ainakin kuullut siitä, ja suurella todennäköisyydellä myös lukenut sen. Kävimme läpi valitsemiemme nimien alkuperiä.

"Matkaaja? Olen varma, että sitä löytyy täältä vähintään yksi kappale."

"Lue se. Sillä ei ole oikeastaan tekemistä minun matkaamiseni kanssa, mutta se on todella hyvä kirja."

Kävin keittiössä huuhtelemassa tyhjät kahvikupit. Palatessani Kirjastonhoitaja oli nukahtanut pöydän ääreen. En tohtinut herättää häntä, ja minun olisi muutenkin lähdettävä liikkeelle ennen aamun valkenemista.

Pengoin laukkuani. Minulla piti olla... Ah. Suklaalevy, jonka olin löytänyt eräästä ryöstetystä kaupasta. Jätin sen pöydälle ja kirjoitin viestin:

Pidän silmäni auki kirjojen varalta. Uskon, että polku ni tulee vielä kulkemaan tämän kaupungin halki.

Kiitos kahvista.

-Q

Matkalla ulos tulin ajatelleeksi, että olisi pitänyt kysyä, saisinko lainata jonkin kirjan matkalukemiseksi. No, eipä sillä väliä. Laukkuihini mahtui vain rajallisesti tavaraa, ja ne alkaisivat pian taas täyttyä kirjoittamistani sivuista.

Yö alkoi jo vaalentua aamuun kirjaston ulkopuolella. Kiiruhdin kohti punatiilistä kirkkoa, jonka portaikossa tapasin aina nukkua. Herätessäni olisin jo toisessa maailmassa ja toisessa ajassa.

Katastrooffi eli mistä se apokalypsi sitte alakoo

Heikki Nevala

Ku kello tuli tarpeheksi palijo, isä meinas, jotta eikö-hän lähäretä takaasi kotio. Vähä soli kyllä sen oloonen, jottoli häntä koipien välis. Emmä ihimetelly. Olin mäkin jo sen ikäänen, jotta hoksasin mikä kotona orotti. Moses oli ollu meirän pesä ja turva sen piänen hetken.

Lähärettihin meinaan isän kans karkuhun. Ku munkin olis pitäny lauantakina jo miästen töitä teherä. Ja isä halus käyrä kattomas, oliko pellijättilääset käyny taas pelloolla tramppaamas. Ei äitee meirän kummaaluusta tiätenkää tykänny, mutta minkäs se mahtoo. Vanahalla mossella päästeltihin pitkin hiakkateitä ja pellon reunaa jotta kivet vain klopaji. Käytihi oikeen kirkollaki. Ja mä sain tiätenki istua eres isän viäres.

Molin ottanu ajankuluuksi fölijyhyn puukkoon ja piänen klapin halakopinosta. Vähä mä epäälin, jotta teki-sinkö mä niillä mitää. Mutta isä vain siihen, jotta vuale pois. Kyllä se pitää puusepään autos tyän jäläki näkyä! Niin mä sitte rupesin vualemahan lastuja laattialle.

Ja isä ajoo.

Pysähtymätä karkuhun äiteen meille funteeraamia hommia, joista se ny tällä kertaa sais vain selevitä flik-kojen kans.

Pakohon sitä kaikkia muutaki, mikä vallitti meirän pitäjäs ja mailmas sen ulukopualella.

Mutta kai soli ny kumminki pakko sitte mennä taas takaasi, ku isä niin meinas. Ja mun klapiki oli ollu jo pari tiimaa valamisna. Olin muuten tehenny siitä sellaa-sen ohkaasen ja pitkän ja neliskulumaasen.

Oltihin siinä jo melekeen perillä, ku isä löi yhtäkkiä

jarrut pohojahan. Tiä meirän eres oli katki.

Aurinko hohkas mettänrajas ja pelloolta hönkäs keltaasta sumua. Tiän yli kuluki hirviä halakiooma, niin maharottoman syvä, jottei pohojalla näkyny muuta ku mustaa.

Ei sollu siinä, ku me aamutuimahan lähärettihin.

Eikä halakioomaa passannu kiärtää, ku se jatkuu niin pitkälle ku silimä kantoo. Onneksi soli meleko kapia. Ei siitä kumminkaan mossella yli mentääsi.

Isä rupes sarattamahan oikeen kovaa. Kiros kaikilla kiälillä, jottoli taas tullu peltohon jäläki. Jos ropotit olis kuullu, kuinka se niille pani, nolis varmahan polttanu isän pään niillä samoolla laaseriilla ku nua halakioomakki. Tai mistä mä tiärän kuuliko ne... Tuas yks ainaki tuli niinku käskettynä!

Oli ropotilla kokua. Soli korkieet ku kunnan kerrostaloo ja näytti samammooselta, ku olis rautaasia lootia tai pellirasioota pantu kasahan toistensa päälle. Ihminen siitä tuli miälehen — jättiläinen — mutta emmä tiärä oliko muato vain kattojan silimis.

Siinä se ropotti ny kumminki oli. Vahtas meirän mossea punaasilla silimillänsä.

Liikahutin jalakojani hermostuksis klapin moskan seas. Sitoli kertyny lenkkarien nauhoihin asti.

Punaanen loimotti aikansa. Sitte ropotti käänti siliämänsä pois. Se jätti meirät rauhahan, niinku muukki ihmiset. Muttei se silti lähteny. Näin, jotta vähä kauempana hyrähytteli toinen samallaanen pitkin harppooksin. Sen silimistä sinkos laaseria, ja halakioomaa syntyy maahan sellaaasella vauhrilla, jotta aiva huikuu.

Näiren pellipurkkien jäläkehen tulis kuulemma lentävät, jotka imöö maan tyhyjäksi. Tai ainaki Vaasas oli tullu.

Ropotit varaasti halakioomista ja niiren viärestä kai-

ken arvokkahan. Ei eres krapooksia jääny maahan jäljelle, jottolis perunat kasvanu. Muttei nollu ihmisille kumminkaa vihaasia. Kai sen tähären, ku ei mekää ruvettu niille priukaamahan. Ja minkä moosimma ropotiille eres mahtanu?

Niin tuaki tuas sitte vain pönötti. Oli oikeen sihirannu putkensa meihin päin. Soli sellaanen piäni ulukonema ropotin toises koives. Silloon tällöön siitä truuttas pahan hajuusta savua ja jotaki liäntä. Niinku mossen pakoputki, mutta neliskulumaanen ja kantapääs.

Kattottihin isän kans kumpaanenki yhtä aikaa mun vualemaa klapia. Tiärä mistä seki irea päläkähti päähän, muttei mulle tarvinnu mitää sanua, ku mä jo aukaasin mossen oven. Sujahrin pihalle ja komialla loikalla hyppäsin halakiooman ylitte.

Ku molin päässy ropotin jalakoohin, isä pani varoitusvilikun päälle ja rupes tööttäämähän. Ropotti kattoo sitä heti tiätysti valoollansa — aiva pihalla soli kaikesta — eikä sen tähären huamannu mua.

Kurkoottelin varpahillani ja tyänsin mun klapiin jättäläsen pakoputkehen.

Hyvin uppos, aiva ku solis sitä varte tehty. Ja ehkä soliki. Emmä ittekkää aina tiänny, mitä varte sitä vuoli klapiista justihin sellaaasia, ku niistä pakkas tulemahan.

Isä lopetti metelöönin ja ropotti kääntyy heti pois. Mä hiippaalin takaasi. Sitte isä peruutti kauhialla faartilla vähä kauemmas ja jäätihin hirviäs jännitykses kattomahan, mitä tuleman pitää.

Ei meirän tarvinnu orottaa kauaa.

Ropotti meinas lähtiä liikkehelle, muttei siitä mitää tullu. Rupes vain ronajamahan. Ja kolajutti ku kauhia. Ei sen jalaka jakaantunu enää yhtää mihinkää.

Sen jälakehen, ku soli ruvennu vattan kohoralta hohkaamahan oranssina, ei kestäny kauaa. Ropotti tussah-

ti. Ei sollu oikeen räjähryskää: vatta aukes ja tähäret loisti. Ku kai noli jostaki siältä tullu...

Sitä luultihin siinä, jotta ny ropotin ohkaaset pellit rupiaas aiva justihin ratkeemahan liitoksistansa. Niin yhtäkkiä se kruppaantuuki sisälle päin. Eikä siitä jättilääsestä jääny muuta jälijelle ku sellaanen epämääräinen kruttu.

"Voi helevetti..." multa pääsi, muttei isä meinannu mitää.

Vaharattihin vain kumpaanenki monttu auki, mitoli tullu konhootettua. Pimiäki siinä jo laskeentuu. Onneksi ne muut ropotit ei ollu ainakaa heti havaannu, kuinka niiren kaverille oli käyny. Tuumattihin, jottei mekää jättääsi sitä kyllä orottamahan.

Juastihin isän kans kotio niin jotta oikeen hippulat vinkuu. Myähemmin meille tiätenki seleves, mistä se maailmanloppu sitte alakoo. Soli se mun klapi ropotin pakoputkes.

Evakko

Shimo Suntuila

"Isi, onko vielä pitkä matka?" poikani kysyy tarakalta ja painaa posken kiinni selkääni. Minuakin väsyttää, mutta jatkan polkemista. Ilma alkaa olla jo kylmä enkä haluaisi yöpyä taivasalla. En sano mitään, koska en tiedä vastausta enkä halua valehdella. Maailma on jo riittävän kova paikka ilman minun antamia katteettomia lupauksia.

Vaihdan vaihteen pienemmälle ja poljen mäen ylös tasaisella vauhdilla. Olen jo oppinut, ettei yletön rehkiminen kannata. Se vie voimat paljon nopeammin. On parempi edetä rauhallisesti. Mäen päältä näkyy iltahämärän valtaama laakso ja sen keskellä päivän tervetullein näky. Nuotiotuli. Pysäytän pyörän ja poikani hyppää tarakalta. "Mennäänkö me tuonne?" hän kysyy. Kaivan kiikarit takkini sisältä ja katselen jonkin aikaa. "Siellä on kaksi ihmistä ja telttä. Toisella ihmisellä on parta."

Olen varuillani, kaikki kohtaamisemme eivät ole sujuneet tähän asti rauhanomaisesti, mutta pieni leiri ei vaikuta uhkaavalta. "Talutetaan loppumatka."

Meidät nähdään jo kaukaa, kun kävelemme tietä alas. Parrakas mies kävelee meitä vastaan jonkin matkaa. Miehellä on mukanaan puukko, mutta se on tupsessa vyöllä.

Seisahdumme muutaman askeleen päähän. Tarkkailen miestä, hän minua. Minusta hän ei vaikuta hyökkäävältä, mutta varuillaan hänkin on. Kukapa ei näinä päivinä olisi.

"Keitäs sitä ollaan?", mies kysyy lopulta, kun minä en pukahda.

Nyökkään päätäni pieneen kumarrukseen, mutten irrota katsettani hänestä. "Minä olen Alfons, tämä tässä

on poikani Mattias.” Pidän pienen tauon ja lisää sitten: ”Matkalla kaupunkiin.” Jätän kertomatta mihin kaupunkiin.

Mies nostaa käsivartensa ristiin rinnalleen. ”Teidän on parasta tulla Vähä-Roomaan”, hän sanoo ja nyökähtää kohti telttaansa. Lähdemme kävelemään rinta rinnan. Kumpikaan ei halua päästää toista taakseen. Mattias kulkee toisella puolellani.

”Kaksinko te kuljette?” mies kysyy. Muistot pyrkivät pintaan, mutta painan ne takaisin syövereihinsä. Nyt olemme kaksin eivätkö sitä turhaat toiveet muuksi muuta. Mattias luo katseen maahan. Ymmärrän häntä.

”Kaksin”, vastaan ja ohjaan etupyörän kannon ohi.

Mies nyökäyttää päätään. ”Minun nimeni on Aragi. Mekin olemme matkalla kaupunkiin.” Mikään ei takaa, että matkamme on sama, mutta jopa pyrkimystemme samankaltaisuus tuntuu lähentävän meitä. Tässä maailmassa yhteydet muihin voivat syntyä pienistäkin asioista.

Seisautan pyörän puun viereen ja lukitsen sen ketjulla. Ketju on tiellä, jos pitää lähteä kiireellä, mutta enemmän minä pelkään varkautta. Kävelemme viimeiset askeleet. Nuotion ääressä istuu nainen, jonka vaaleat hiukset reunustavat tiukkaa hymyä.

”Tämä on Adana”, Aragi sanoo ja heilauttaa kättään. ”Hän on lääkäri. Tai ainakin oli.”

”Osaan minä edelleen lääkärin toimet, vaikka työpaikka menikin”, Adana sanoo. ”Puhdistan haavat ja lastoitin luut tarvittaessa. Se vain sattuu enemmän ilman puudutusta.” Sitten hän huomaa selkäni takaa kurkkivan Mattiaksen ja hänen hymynsä lämpenee. ”Kukas pikkumies on?”

Poikani ehtii ennen minua. Minä vasta avaan suuni harkiten, kun hän pokkaa ja sanoo: ”Minä olen Mattias

ja tämä on isäni Alfie. Voitaisko me istahtaa tähän, kun matka on ollut pitkä ja kylmä?”

”Hae, Aragi, istuinaluset vieraille”, Adana sanoo ja tökkii nuotiota oksalla. ”Paljoa ei ole tarjota, mutta kuumaa vettä on tuossa pannussa. Kahvia saa aamulla, yötä vasten ei hyödytä nauttia piristeitä.”

Aragi tuo teltasta kaksi vaahtomuovinpalaa, joille istuudumme. Lasken repun eteeni ja kaivan sieltä kaksi palaa näkkileipää. Mattias käy omansa kimppuun nälkäisenä, mutta syö hitaasti, kuten olen opettanut.

”Tulettekos kaukaakin?” Aragi kysäisee ja vetää Adanan viereensä nuotion toisella puolen.

”Muutama sataa kilometriä on tullut ajettua”, sanon. En halua kertoa tarkkaan, mistä tulemme. ”Ei siellä ollut enää mitään”, jatkan. ”Mitään jäämisen arvoista.” Vain hidas kuolema, jatkan mielessäni, en poikani kuullen, vaikka kyllä hänkin sen varmaan tietää.

Adana nyökkää vakavana kuin tietäen kaiken, minkä jätän sanomatta. ”Kun on ymmärtänyt, että oma henki, oma perhe, on tärkeintä, on helppo jättää kaikki muu.”

Ynähdän samanmielisyyteni. Haukotuttaa.

”Aamusella ehtii puhella”, Aragi sanoo. ”Poika voi nukkua teltassa Adanan ja Julianan kanssa, jos tahtoo.”

”Julianan?”, kysyn.

”Tyttömme”, Adana vastaa. Sitten hän katsoo minua suoraan silmiin. ”Jos kumpikaan teistä vahingoittaa minua tai perhettäni, viillän teiltä kurkut kummaltakin.” Tuijotan takaisin vakain ilmein.

”Jos vahingoitatte minua tai poikaani, ammun teistä jokaisen.”

Joskus, siitä tuntuu olevan ikuisuus, tällaisten puhuminen olisi ollut laitton uhkaus. Nyt se on tervehdys, rehellisyyden osoitus. Kohotamme kaikki neljä nyrkkimme ylös ja lyömme ne yhteen. Tämän myötä olemme van-

noneet toisillemme uskollisuutta aamunkoittoon asti. Kaikkiin ei voi luottaa, eikä pidäkään, mutta Aragi ja Adana vaikuttavat ihmisiltä, joille vala on pyhä.

Käymme yöpuulle. Adana ottaa ensimmäisen vahtivuoron, sitten minä ja aamuyöstä Aragi.

Aamun tullen jatkamme matkaa. Juliana näyttää Mattiasta vuoden tai kaksi vanhemmalta. Ainakin pidemmältä. Hän ei juuri virka mitään ylimääräistä, lausuu vain vaaditut kohteliaisuudet. Silmät ovat kuitenkin eloiset. Häntä ei vielä maailma ole nujertanut. Se tekee hänestä kauniin.

Kuljemme kävellen öisten toveriemme kanssa, vaikka polkien pääsisi nopeammin. Meillä ei ole kiire ja Mattias ei kovin usein pääse tapamaan ikäistään seuraa. Ihmisten kanssa on syytä olla varuillaan, mutten tahdo poikani oppivan karttamaan heitä.

"Luuletkos, että ne laskeutuvat näille seuduille?" Aragi kysyy, kun tie taittaa metsään.

"Laskeutuvat? Ketkä?" En tiedä yhtään, mistä hän puhuu.

"Ettekös te niiden vuoksi ole matkalla kaupunkiin?" hän kysyy ihmeissään.

"Minkä vuoksi?"

"Pelastusalusten, tietenkin."

Pysähdyn niille sijoilleni. "Minkä pelastusalusten?"

Aragikin seisahtuu, hänen muassaan kaikki muutkin. "Etkös sinä ole uutisia kuullut? Ne koittaa lähettää aluksia tänne hakemaan ihmisiä."

Laitan pyörän nojaamaan jalkaa vasten ja nojaan siihen. Omat jalkani tärisevät. Adana luo tuiman katseen mieheensä.

"No, ei se varma tieto ole, mutta huhu kuitenkin", Aragi lisää vähän häpeillen.

"Älä nyt sotke toisen päätä perättömillä jutuillasi", Adana sanoo varoittavasti.

Aragi irvistää ja nyökkää eteenpäin. "Jatketaan vain matkaa."

Kävelemme hiljaisuuden halki, kunnes en enää malta olla vaiti. "En ole kuullut mitään mistään aluksista."

Aragi katsoo vaimoonsa, joka tuijottaa mielenosoituksellisesti eteenpäin. Aragi hymähtää ja puhuu matalalla äänellä. "Sanovat, että ne saivat luotaimen läpi ja sitä kautta viestin, että apua tulee. Lähettävät aluksia hakemaan ihmisiä heti kun voivat"

Tuijotan häntä kuin hullua. "Ketekä?"

"Ketekäkö? No siirtokunnat tietenkä. Ketkä muutaakaan?"

Metsä päättyy ja vaihtuu kuihtuneeksi pelloksi. Kaukana pellon keskellä näkyy maatalo. Pysähdymme tien laitaan pitämään lyhyen tauon. Sitten keksin, mikä Aragin sanomassa jäi kaiheartamaan mieltä. "Miten se tieto on tänne päässyt? Eiväthän laitteet toimi."

"Radiolla", sanoo Aragi.

"Sitä minäkin olen sanonut", sanoo Adana. "Mikään sähkölaite ei toimi. Radiot käyttävät sähköä. Juttu on huttua, ei se todeksi toivomalla muutu."

"Jotkut sanovat, että välillä jokin laite toimii hetken. Että viesti tuli silloin", Aragi inttää.

Näen Julianan alistuneesta ilmeestä, että tämä riita on käyty ennenkin.

"Kylläpä osasi radio toimia sitten juuri oikealla hetkellä!" Adana ärähtää. "Mieti nyt, miksi he ketään pelastaisivat. Hehän tämän saivat aikaan!"

Taaskaan en ymmärrä yhtään, mistä he puhuvat. "Mitä tarkoitat? Minkä saivat aikaan? Ketkä?"

Adanan kasvot hehkuvat vihasta. "Marsin Konklaavi! Tämän kaiken! Ei riittänyt, että Marsin valtaajat nöy-

ryyttivät meidät, anastivat vallan uhkailemalla ja levittäytyivät muille tähdille. Nyt kun niillä on siirtokunnat, Maata ei enää tarvita. Siksi ne syöksivät meidät takaisin kivikauteen!”

Aragi on selvästi kiusaantunut. Hän hieroskelee nenäänsä eikä katso vaimoaan päin. ”Älähän nyt, Ada, miten ne sen olisivat voineet tehdä?”

”Ne tekivät jotain auringolle! Oletko nähnyt minkä värinen se nykyään on?” Katsahdan vaistomaisesti taivaalle, Mattias tekee samoin. Pilviverho kantaa horisontista toiseen, mutta sen harmaanvihertävä sävy näkyy selvästi. Se on niitä asioita, joihin on oppinut olemaan kiinnittämättä huomiota. Aviopari jatkaa kiivästä väittelyään.

”Ehkä se on luonnollinen asia, eihän kukaan voi kokonaiseen tähteen vaikuttaa. Sitä paitsi-”

”Eikö voi, eikö? Kolonisaatioalukset rikkoivat valon nopeuden, eikö sekin ole mahdotonta? Ne halusivat-”

”Hiljaa!” Juliana nousee seisomaan ja sinkoaa hypistelemänsä kiven voimalla tiehen. Hän kääntyy kuin kävelläkseen pois, mutta siihen hän on liian fiksu. Yksin ei kannata kulkea. Hän kääntyy takaisin. ”Älkää aina jaksako! Sillä ei ole väliä, kuka teki mitä. Me ollaan etsimässä Vuffi-setää.” Tytön ääni säröilee loppua kohden, mutta hän pitää leukansa ylhäällä urheasti.

Hetkeen kukaan ei sano mitään ja kaiutkin kuolevat pois. Mattias istuu tytön vieressä ja hipaisee tätä kädellä. Kai se on lohdutukseksi tai tueksi. Juliana ei taida huomata.

Adanan raivo haipuu. Sen korvaa surumielisyys, mutta silmät pysyvät vihaisina.

”Niin”, Aragi selvittää kurkkuaan. ”Olemme matkalla kaupunkiin etsimään Adan veljeä. Luulimme, että te toivoitte alusten saapuvan ja olitte siksi menossa sin-

ne.”

Pudistan päätäni. ”Me vain etsimme muita ihmisiä. Järjestystä. Ei kylmä talo metsän perällä ole hyvä paikka pojan kasvaa.”

Istuminen maistuisi muuten, mutta ilmapiiri on ahdistava. Niinpä ehdotan, että jatkaisimme matkaa. Ilmapiiri seuraa mukana pitkään, mutta ainakin teemme jotain hyödyllistä. Kuljemme eteenpäin.

Iltaan mennessä puhelemme taas niitä näitä. Vauhtimme ei ole kova, lapset eivät jaksakaan sellaista. Silti periaatteesta jatkamme, kunnes hämärä uhkaa huokua pian ympäristöstä yllemme. Leiriydymme lähellä jokea sijaitsevan vanhan, puoliksi romahtaneen tallin eteen. Joki antaa kalaa ja syömme lämpimän aterian hyvillä mielin.

Aragi ottaa ensimmäisen vahtivuoron. Jään istumaan hänen kanssaan. Haluan kuulla lisää. Odotan kuitenkin, että kaikki teltassa nukahtavat.

”Kerro minulle niistä aluksista”, pyydän lopulta.

Aragi vilkaisee telttaa, ennen kuin aloittaa. ”Minä kuulin niistä reilu vuosi sitten, silloin oli kesä. Muutama metsästäjä pohjoisemmasta kulki kylän halki matkallaan rannikolle. He kertoivat viestistä, joka puheen mukaan oli peräisin Konklaavilta. Sen mukaan siirtokunnat rakentaisivat pelastuslaivaston, joka veisi ihmiset turvaan. Ne laskeutuvat kaupunkien lähelle, varmaan koska siellä on eniten ihmisiä.”

Heittelen pihamaalle pudonneita käpyjä nuotion liekkeihin. ”Ennen romahdusta ihmisiä oli yli yhdeksän miljardia. Ei se määrä ole vielä ehtinyt paljoakaan romahdamaan.”

”Kai ne tekee monta reissua.”

Pudistan päätäni hiljaa. ”Monellako aluksella ne aikoo tulla? Sadalla? Tuhannella? Jos yhteen mahtuisi edes

tuhat matkustajaa, pelastettujen määrä olisi parhaimmillaankin miljoona. Yhdeksäntuhatta matkaa.”

”Ada sanoo, ettei siirtokunnissa edes olisi tilaa”, Aragi huokaa. ”Ei se väärässäkään ole.”

Istumme hiljaa pitkään.

”Minä kuvittelin maailmanlopun räväkämmäksi”, Aragi sanoo.

Hätkähdän. ”Mitä?”

”Jotakin, joka olisi pyyhkäissyt ihmiset kaikki olemattomiin, tauti tai neutronipommisota. Tai sitten tuhonnut koko planeetan. Ampunut siihen reiän. Tai vienyt ilma-kehän. En, no, tällaista.”

”Eihän maailma mihinkään ole loppunut”, sanon. Ääneni kuulostaa omiin korviini hätäntyneeltä vinkaisulta.

Aragin nauru on kuiva ja hakkaava. ”Se maailma, johon me synnyimme, on poissa. Vain ihmiset ovat jäljellä.”

”Siinä tapauksessa maailmanloppu tuli ja me selvisimme.”

Hiipuvat liekit heijastuvat Aragin silmistä. ”Ei, emme selvinneet. Ihmiskunta ei ole kuollut vielä. Se vasta tekee kuolemaa. Kuvittele kymmenen vuoden päästä. Kennelläkään ei ole enää toimivia polkupyöriä. Tai ehjiä vaatteita. Kuvittele viidenkymmenen vuoden kuluttua. Sadan. Me taannumme pimeälle keskiajalle. Kivikautteen.”

En ole koskaan hyväksynyt pessimismiiä. ”Ihmiset pärjäävät ilman teknologiaa. Elämä on karkeampaa, mutta pärjättiin ennenkin ilman sähköä ja elektroniikkaa.”

Aragi painaa katseensa maahan. ”Minä olin kulttuuriantropologi. Tämän vuosisadan ihmiset eivät enää hallitse menneiden vuosisatojen tekniikoita. Heidän ei

ole tarvinnut. Romahdus on nopeampi kuin yhteisön oppimiskyky. Enemmän taitoja unohtuu kuin ehditään oppimaan uudelleen. Lopulta lähes kaikki tieto katoaa.”

Olen eri mieltä, mutta en aio käydä tämän pidempään väittelyyn. Ei se hyödytä minua mitenkään, jos saan jonkun vieraan olemaan kanssani samaa mieltä asiasta, joka ei kosketa meistä kumpaakaan.

”Jos aluksia on vähän, ne hakeutuvat suurkaupunkien luo. Eivät ne vaivaudu tuollaisten pienien vuoksi.” Heilautan kättäni siihen suuntaan, johon olemme koko päivän kulkeneet.

”Ehkä, ehkä ei”, Aragi sanoo ja kohauttaa olkiaan. ”Jos sinulla olisi tuhat paikkaa aluksessa, laskeutuisitko miljoonakaupungin liepeille? Vai pienemmän, jossa tulisi vähemmän tappelua?”

En osaa vastata kysymykseen. ”Miksi te ette halua aluksen kyytiin?” kysyn puolestani.

Aragin käsi piirtää laajan kaaren. ”Milloin ne laskeutuvat? Minne? Entä jos ne eivät tulekaan? Adalla on joi-takin outoja ajatuksia, salaliitoista ja sellaisista, mutta hän sai minut ymmärtämään, että me olemme maapal-lolaisia. Meidän paikkamme on tällä planeetalla. Sa-moin kuin koko ihmiskunnan.”

”Vaikka maailma onkin loppumassa.”

”Se on silti meidän maailmamme.”

Niiden ajatusten kanssa kömmin makuupussiini. Tun-tuu oudolta niin pitkän ajan jälkeen saada ihan uutta toivoa siitä, että asiat voisivat muuttua. Samalla seu-raavat kuitenkin epäilykset. Mitä jos toivo on valhetta? Mattiaksen äidin lähdöstä saakka olen taistellut val-heellista toivoa vastaan. Elämä pitää ottaa sellaisena kuin se on, sillä toisen polun päässä odottaa katkeruus.

Itse olisin valmis elämään missä tahansa se onkaan mahdollista, mutta elämäni ei ole enää pelkästään

omani. Poikani elämä riippuu siitä, millaisia päätöksiä minä teen. Maassa meitä odottaa väistämättä aina vain enemmän rapistuva maailma, joka Aragin päätelmien mukaan päättyy tomuun. Minä haluan Mattiakselle muuta kuin tomua.

Seuraavana päivänä saavumme valtatielle. Rampin yläpäästä avautuu näkymä pitkälle. Kiikareillakaan en näe muita ihmisiä ajoneuvojen romujen joukossa. Teen päätökseni.

"Minä ja Mattias jatkamme tästä eteenpäin kohti rannikon kaupunkeja."

Aragi kättelee meidät molemmt. "Sitten tiemme eroavat. Vuffi-setä asuu pienemmässä kaupungissa kaakon suunnalla. Olettekos te nyt varmoja, että tahdotte mennä suurkaupunkiin?"

Katsahdan valtatieä. "Missään vaiheessa lähdön jälkeen meillä ei ollut mitään tiettyä paikkaa, mihin suunnata. Nyt on."

Adana pudistelee päätään hitaasti. Hän ei kuitenkaan yritä saada minua muuttamaan suunnitelmiani, varoittaa vaan. "Isossa kaupungissa on syytä pitää silmät auki."

"Jos joku uhkaa minua tai perhettäni, minä ammun heidät", sanon.

"Saatatpa joutua ampumaan aika lössin", Aragi huomauttaa.

Juliana katselee menosuuntaan kärsimättömänä. Hän haluaisi jatkaa jo matkaa. Tai ehkä hän ei pidä hyvästeistä. Mattiaksen äiti oli samanluontoinen.

"Kiitos matkakumppanuudesta", Mattias sanoo rohevasti.

Istuudun jo satulaan, kun vihdoinkin muistan kysyä. "Vähä-Rooma. Mistä se nimi tulee?"

”Minun antamani nimi teltallemme”, Juliana sanoo, hymyilee ilkkurisesti. ”Kun isä ja äiti pystyttivät sitä ensimmäistä kertaa, se kesti yhtä kauan kuin Rooman rakentaminen. Se oli vain pienempi.”

Lyömme nyrkkimme yhteen, me kaikki viisi. Jos joskus vielä kohtaamme, se tapahtuu tovereina, liittolaisina. Tiedän meidän kaikkien tarkoittavan sitä. Sanoille ei ole tarvetta, eroamme hiljaisuudessa.

Katselen Mattiaksen kanssa edessämme avautuvaa tietä. ”Mitä nyt?” hän kysyy.

”Me lähdemme siirtokuntiin, poikani.”

”Avaruuteenko tarkoitat?” hän kysyy. Äänessä on enemmän innostusta kuin pitkään aikaan. Häinkin alkaa toivoa.

Niin, sitä minä tarkoitan. Hyppäämme pyörän selkään.

Kiitäessämme ramppia alas Mattias pitää lujasti kiinni, muttei malta lopultakaan olla utelematta. ”Onko meillä tosiaan pyssy, isä?”

Minua naurattaa, kun huudahdan tuulen huminan yli: ”Ei tietenkään. Enhän minä edes osaa ampua.” Mattiaskin nauraa, tunnen sen väreilynä selässäni.

Jos Konklaavin alukset joskus saapuvat, aion olla siellä poikani kanssa. Tämän maailman aika on ohi. Haluan, että poikani saa kasvaa tulevaisuudessa, ei menneisyydessä.

Poljen täysillä. Vanha maailma jää taakse autonromu kerrallaan.

Laakso

Aarne Lindén

Olen asunut täällä koko ikäni. Koko elämäni on kirjoitettu tähän maisemaan.

Laakso. Sen eteerinen vehreys, sen läpi kulkevan joen viaton solina ja moninaisen eläinlajiston rikkaus ovat yhtä sieluni kanssa. Kuulun tähän maisemaan. Tämä maisema kuuluu minuun. Niin monet kauniit hetket olen saanut tässä maanpäällisessä paratiisissa viettää ja olen jo vanha. En koe elämääni hukkaanheitettynä paikallaan olona, vaan sarjana kauniita kuvia, tunnelmia, makuja ja tuoksuja. Ruohomerén lainehdinta tuullessa sekoittuu mielessäni syreenien huumaavaan tuoksuun. Aistinautintojen laajuus on aina ollut täällä niin moninainen, etten ole koskaan ikävöinyt ihmisiä. En ole unelmoinut naisista, en miehistä, en kenestäkään rinnalleni. Laaksossa en ole koskaan tuntenut oloani yksinäiseksi. Olen saanut eloni ja ravintoni täältä, sillä tämä paikka on vehreä ja antelias, vapaa ahneudesta ja kitkeryydestä. Täällä ei koskaan myrskyä, kovakaan tuuli ei kaada puita. Joen vesi on viileää ja raikasta, niin hyvää juoda ja kylpeä. Hedelmät ovat mehukkaita, juurekset rapeita, marjat kypsiä ja vihannekset raikkaita. Yhtäkään eläintä en ole koskaan surmannut; tätä paikkaa eivät piinaa surisevat hyönteiset tai saalistavat nisäkkäät. Katselen ympärille levittyvää maisemaa ja se riittää. En kutsu avukseni yhtäkään jumaluutta, en sykkivää aatetta. Tämä paikka on täydellinen, ja rakastan sitä jokaisella solullani; jokaisella hermopäätteelläni tätä paikkaa tulisesti, ikuisesti rakastan, vaalin ja kunnioitan.

Siksi olenkin nyt niin surullinen, sillä Laaksoa ei enää ole. Maailmani kuoli yhdessä viikossa niin kuin sitä ei olisi koskaan ollutkaan. Hetkittäin jopa uskon, että se kaikki, koko elämäni, olikin vain unta tai harhaa. Vain houreinen haavenäky, joka piinaa minua säälimättä öin ja päivin saavuttamattomalla kauneudellaan.

Laakson paikalla on nyt Aavikko. Kuollut hiekkaerämaa levittyy kaikkiin suuntiin niin kauas kuin silmä näkee ja kuulo kantaa. Täällä ei puhkea nuppuun yksikään kasvi. Ainutkaan eläin ei saavu tänne sukuaan jatkaamaan. Ilma on raskasta hengittää, hiekka myrkyllistä asua. Kuljin kerran monta päivää ilmansuuntaan, jota en pystynyt nimeämään, sillä kaikki täällä näyttää samalta. En saavuttanut koskaan erämaan laitaa. Aavikko ei lupaa kosketuksellaan muuta kuin kuolemaa.

Tuho tapahtui niin pienessä ajassa, ettei sitä voinut Laakson vehreyden iättömyydessä ymmärtää. Ensimmäisenä aamuna heräsin kaukaiseen räjähdykseen. Maa tärähti rajusti ja Laakson eläimet säntäsivät pois koskaan palaamatta. Tuhannet pienet räpylät, sorkat ja käpälät pakenivat taivaanrannassa näkyvää korkeaa pilveä. Sitten huutava, polttavan keltainen tuuli syöksyi Laaksoon tuoden mukanaan kauhun ja pelon.

Toisen päivän aamuna kaukaisuudesta kuului pahaenteistä matalaa ulvontaa, aivan kuin jokin valtava petolauma olisi murissut ja huutanut nälkäänsä kuutaan. Auringonvalo peittyi taivaanrannasta saapuvan mustan savun alle ja kitkerä ilma tukahdutti kasvit. En voinut tehdä mitään. Seuraavan päivän iltaan mennessä jokainen puu, kukka, sieni, köynnös, ruoho, kaisla, lumme ja pensas lakastui ja kuoli pystyyn juuriaan

myöten.

Kun neljäs päivä koitti, joki lakkasi virtaamasta.

Viidentenä päivänä en voinut enää edes katsella Laakson kuolemaa, sillä näköni oli hämärtynyt mustasta savusta, jota oli ilmassa viljalti. Kuulostakaan ei ollut hyötyä, sillä helvetillinen, metallinen meteli väreili ilmassa jatkuvana karjuntana, johon ei voinut tottua.

Kuudentena päivänä maa alkoi jälleen täristä ja Laakso lakkasi olemasta. Kamara vavahteli ja kohoili. Multaa, kiveä, hiekkaa ja rapaa sinkoili ja syöksyi joka puolelle kuin allani olisi ollut töissään jättiläismäinen muinaishirviö. Maailmanloppu sanana ei riitä kuvaamaan sitä myrskyä, joka tuhosi kaiken ja jätti jälkeensä erämaan.

Seitsemäs päivä. Taivaalta valui tonneittain mustaa limaa ja karkeaa, kuumaa hiekkaa. Tummien pilvien vuodattama massa hautasi alleen kaiken entisen. Aavikko söi Laakson elävältä.

Kului viikko ja toinenkin. Aurinko paistoi säälimättä tähän todeksi muuttuneeseen erämaapainajaiseen. Katsoin entistä kotiani kauhun ja surun vallassa. Kuumuudesta väreilevä ilma ei antanut minkäänlaista mahdollisuutta elämään. Öisin vallitseva kylmyys pureutui sieluun. Raikkaat sateet kiersivät Tasangon kaukaa, eikä yksikään tuulenhenkäys liikauttanut ilmaa.

Sitten paikalle saapuivat ihmiset.

Tarkkailin heitä, sillä he olivat minulle outoja ja vie-

raitia. He saapuivat valtavilla mustilla ajoneuvoilla Aavikon poikki ja pysäyttivät ne siihen, missä joki oli aikanaan virrannut. He astuivat ulos autoistaan, nämä miehet tummissa puvuissaan, ja kättelivät toisiaan. Ihmiset pitivät kovaa mekkalaa; taputtivat toisiaan olalle, nauroivat ja huusivat. Miehet ojentelivat käsiään horisonttia kohti ja potkiskelivat ihmetellen hiekanjyviä. He ottivat toisistaan kuvia ja toivat autoista ulos lasipulloja. Miehet kaatoivat kuplivaa juomaa korkeajalkaisiin laseihin, kilistivät ja joivat, kunnes tulivat humalaan ja näyttivät olevan kovin ylpeitä itsestään. Lopulta he pakkautuivat takaisin autoihinsa ja ajoivat pois. Ainoat merkit heidän vierailustaan olivat hiekassa erottuvat renkaanjäljet ja maassa makaavat lasin- ja pullonsirpaleet.

Aavikko pysyi kuolleena, mutta miehet palasivat säännöllisin väliajoin ja usein heillä oli mukanaan kauriita, koreasti puettuja naisia. Naiset nauroivat lujaa miesten sanoille ja kuumen auringon alla autoista haettiin juotavaa ja laseja. Ihmiset ottivat jälleen toisistaan kuvia, ihmettelivät maisemaa ja joivat, kunnes tulivat humalaan. Kohta miehet alkoivat syleillä naisia. Sitten osa joukkiosta kömpi autoihinsa, jotka alkoivat pian huojua rytmikkäästi renkaidensa varassa. Osa taas jäi ulos, sillä heille riittivät yhdyntää varten joko konepellit tai Aavikon karkea hiekka. Estoitta he harrastivat orgioitaan, jotka kaikessa elämänilossaan olivat kaameita katsella ja täysin ristiriidassa ympäröivän maiseman kanssa. Nauru ja huuto hukkuivat kuolleeseen äärettömyyteen.

Ihmiset jatkoivat iltaan asti, ja kun polttava aurinko viimein laski horisonttiin, he pakkautuivat taas autoihinsa ja jättivät jälkeensä lasinsiru- ja roskakasoja, jotka

kasvoivat joka käyntikerralla korkeammiksi.

Ajan kuluessa Aavikolle saapui myös muita ihmisiä. Valtavat mustat autot ja tummiin pukeutuneet, arvokkaanoloiset miehet saivat seurakseen pienempiä kulkuvälineitä, joista purkautui ulos värikkäisiin vaatteisiin sonnustautunutta väkeä. Päivittäin Aavikolle saapui mitä moninaisimpia miehiä ja naisia, aikuisia ja lapsia, jotka kaikki ihastelivat ylpeinä maisemaa ja ottivat toisistaan kuvia sitä vasten. Kuvausryhmät, toimittajat ja arvovaltaiset virkaatekevät kulkivat erämaassa rinnan rahvaan kanssa ja näin kului vuosikymmeniä. Kulkuvälineet kehittyivät, mutta ihmiset itse eivät juurikaan muuttuneet. Vieraat toivat välillä mukanaan komeita kasveja, jotka he suureellisesti ja nauraen istuttivat maahan kuivumaan. Joskus heillä oli mukanaan myös pieniä, kauniita eläimiä, jotka he jättivät Aavikolle kuolemaan janoon ja kuumuuteen, vain palatakseen parin päivän päästä nauramaan näiden kuivuneille ruhoille. Ja taas otettiin valokuvia.

Aika kului ja hitaasti ihmiset alkoivat kyllästyä Aavikkoon. Lopulta he lakkasivat kokonaan tulemasta. Maa tuntui tyhjältä ja hiljaiselta, mutta Aavikko pysyi monumentaalisen muuttumattomana, huutaen tyhjyyttään mustaan avaruuteen. Laakso, jos sitä oli koskaan ollutkaan, oli muuttunut Aavikoksi, sillä niin ihminen oli hahmunnut ja näin todistanut, saanut vihdoin ja viimein kosketuksellaan kaipaamansa yliotteen luonnosta ja elämästä.

Yliotteen siitä villistä kauneudesta, joka minä kerran olin ollut.

Viimeinen ihminen?

Lucilla Lin

Sei oli kaivantokaupungin ainoa ihminen, sillä hänen Isäntänsä olivat kehittäneet robotteja ja louhintakoneita, jotka olivat perinteisissä orjantehtävissä paljon ihmisiä kestävämpiä ja voimakkaampia. Sein työ oli enää huoltaa ja korjata koneita sekä valvoa niiden toimintaa kaivannoissa. Ennen täpötäydet ihmisparakit olivat jo pitkään olleet autioina, ja joskus hän ajatteli olevansa viimeinen koko lajistaan. Ihmisen elinaika oli kaivantokaupungissa lyhyt kaikista Isäntien tekemistä vahvistavista kehon ja mielen muokkauksista huolimatta, sillä ilma oli myrkyllistä ja valosta ja kunnan ravinnosta oli puutetta.

Ihmiset olivat hävinneet paljon mahtavamman lajin tieltä, mutta tarinoissa, joita Sei oli kuullut lapsena vanhoilta orjilta, kerrottiin vielä ihmisen ajoista maan päällä. Vanhat orjat kertoivat iltaisin ihmiskaupunkien muinaisesta kukoistuksesta ja muista maanpinnan ihmeistä: metsistä, meristä, auringosta sekä kuusta. Kukaan heistä ei ollut näitä nähnyt, mutta he kuvailivat niitä toisilleen: Meri oli sininen ja jatkui loputtomiin. Aurinko oli hyvin kaukana ja valaisi kuin miljoona liekkiä, oranssina ja punaisena, sillä se ei enää eläisi montaa tuhatta vuotta. Metsissä piileskeli jotakin eläimiksi kutsuttua. Tarinoissa ei kerrottu miksi ihmiset olivat muinoin jättäneet tuon kauniin asuinpaikkansa ja laskeutuneet alas kaivantokaupunkiin. Ehkä Isännät sieppasivat ihmiset etsiessään orjia palvelukseensa ja nautinnokseen. Ehkä maan päällä olisi vielä ihmisiä, jotka surivat rakkaittensa katoamista.

Sein muokkaaminen ei ollut täysin onnistunut luon-
teen osalta, vaikka hän kaikkien orjien tavoin näkikin
pimeässä ja pystyi hengittämään kaivantokaupungin
raskasta ilmaa vain vähäisin vaurioin. Kaiken muok-
kauksen ja ravinnon mukana annettavien myrkkyjen
jälkeenkin hänen mielensä taisteli Isäntiä vastaan.
Kaikkein eniten hän vihasi niitä hetkiä kun Isännät ha-
kivat hänet nautinnokseen - vaikka he tuottivat tehtais-
sa ravintoa tarpeeksi kaikille kaupungin miljoonalle
asukkaalle, heistä mahtavimmat silti halusivat ihmistä
aina juhlapäivinä. Sein seisoessa heidän edessään
nöyränä ja huumattuna he viilsivät aina varovasti yh-
den suonen auki ja imivät muutaman syvän siemauk-
sen verta. Eivät tarpeeksi ravitakseen itseään, orjan
veren juominen oli heille vain huvitus joka muistutti
heistä niistä ajoista kun he vielä metsästivät ihmisiä
ruuakseen.

Lopulta Sei päätti karata, niin ennenkuulumatonta
kuin pakeneminen kaivantokaupungista olikin, ja etsiä
ihmisten valtakunnan. Hän odotti pitkään sopivaa tilai-
suutta - orjan oli mahdotonta lähteä kaupungista sillä
sitä vartioitiin huolellisesti. Mutta hän suunnitteli, keräsi
salaa pientä ravintovarastoa matkaa varten ja hioi löy-
tämästään metalliromusta aseita, joita piilotti vaattei-
siinsa.

Pakopäiväkseen hän valitsi seuraavan juhlapäivän,
jolloin hänet kutsuttaisiin Isäntien huoneisiin. Ennen
kuin häntä tultiin hakemaan, hän jätti ottamatta kapse-
lin, joka hänen oli aina tarkoitus nielaista ennen kulje-
tusta isäntien palatsiin, ja vain teeskenteli olevansa
heikko ja tokkurainen kun häntä talutettiin nautinto-
vuorossa olevan Isännän yksityiskamariin. Sei vaipui

polvilleen Isännän eteen ja mutisi nöyristelevän tervehdysten, etsien samalla sopivaa pakoreittiä katseellaan. Huoneen perällä oli oviaukko, joka johti varastokäytävään.

Isäntä viittoili Seitä ojentamaan ranteensa nautittavaksi ja Sei ryömi lähemmäksi kohottaen paljasta käsi-varttaan. Isäntä viittoili osoittaen tyytyväisyyttään ja veti kynnellään poikittaisen viillon Sein arpeutuneeseen ihoon. Sei teeskenteli edelleen olevansa huumattu ja katseli poissaolevasti maahan, värähtämättä kun Isäntä painoi jääkylmät huulensa hänen ranteelleen. Isännän keskittyessä nautintoonsa Sei vetäisi vaivihkaa vasempaan hihaansa piilottamansa terän esiin ja iski sen Isännän niskaan. Kivusta huutaen Isäntä yritti loikata pystyyn, mutta Sei oli jo ottanut esiin toisen teristään ja viiltänyt sillä auki Isännän kaulavaltimon.

Isäntä kaatui lattialle päästään kurluttavan vaikeruksen, ja Sei tuskin kykeni pidättämään ilon huudahdusta nähdessään Isännän sinisen veren tahraavan lattian ja hänen kuolevan avuttomana Sein jalkojen juureen. Sei pukeutui nopeasti Isännän mekkoon ja viitataan, avasi raskaan arkun huoneen nurkassa ja pakkasi mukaansa kaikki löytämänsä aseet sekä päähineen ja naamion, joilla peitti ihmispiirteensä. Hänen onnekseen Isäntä oli kantanut vyöllään vesileiliä, jonka Sei vielä kätki mekkonsa alle. Näin hän muistutti aivan pienikokoista Isäntää kulkiessaan mahdollisimman varmoin ja rauhallisin askelin ulos huoneen takaovesta, pitkin yleensä palvelijoiden käyttämää käytävää ja sitten palatsin varastojen vieressä olevasta ovesta sisäpihalle ja lopulta kaivantokaupungin kaduille.

Hän kulki pää pystyssä, Isäntien tapaan notkein askelin ja pääsi kaupungin portille kenenkään häiritsemättä. Nähdessään kallisarvoisen viitan portinvartija kumarsi ja päästi Sein ohitse senaakaan sanomatta. Sei jatkoi matkaa ohi kaivokselle johtavan sillan ja vesiputkiston, kunnes oli niin kaukana hylättyjen louhosten luona, että saattoi vihdoinkin pysähtyä hengähtämään ja heittämään pois viittansa sekä naamionsa.

Vielä kerran hän kääntyi katsomaan taakseen. Louhosten takana kohoava kaivantokaupunki kivitorneineen, siltoineen ja monimutkaisine tukirakenteineen oli ollut hänen vankilansa, mutta samaan aikaan myös hänen kotinsa. Hän ei tulisi kaipaamaan orjanelämäänsä. Hän muisteli lapsuuttaan, vanhuksia, jotka olivat olleet hänen seuranaan ja kertoneet ihmisten menneisyydestä. Oliko tällaisia kaupunkeja satoja tai tuhansia maan uumenissa? Raatoiko niissä vielä muitakin ihmisiä? No, hän ei heitä auttaisi, itsehän olivat alistuneet kohtalonsa. Jos hän aikoi selvittää maan pinnalle saakka, olisi hänen oltava vahva aivan kuin Isännätkin. He sentään ovat vuosituhansien aikana saavuttaneet kaiken sen mitä ihmisten maailmasta etsivät.

Vanhojen orjien tarinoiden mukaan kaivantokaupungin ja maan pinnan välillä oli muita kaupunkeja sekä ylöspäin johtavaa portaikkoa. Tässä louhitussa käytävien ja luolastojen verkostossa, jossa Sei nyt kulki ei kaivantokaupungin lisäksi ollut muuta asutusta, vain hylättyjä louhoksia ja tyhjään ammennettuja vesisäiliöitä. Sei säännösti omaa vesivarastoaan ja ravintokapseleita, joita hänelle oli jaettu viikoittain. Hän vaelsi pitkin loputtomilta vaikuttavista tunneleista kunnes vihdoinkin pääsi ensimmäiselle ylöspäin johtavasta portaikoista.

Portaikko näytti ikivanhalta, tuhansia vuosia sitten louhitulta, ja oli niin sammaleen ja limaisen sienirihmaston peittämä, että Sei oli vähällä liukastua jo ensimmäisillä askelmilla. Kosteilla seinillä kasvoi syötäväksi kelpaavia pieniä vihertäviä sieniä sekä jäkälää, jota hän keräsi mukaansa ennen kuin alkoi varovasti ja seinästä tukea pitäen nousta kapeita ja spiraaliksi kiertäviä askelmia. Vain hiukan fosforimaisesti hohtava tipukivistö toi valoa pimeyteen, ja viimeisen portaan päässä häntä odotti tiukkaan lukittu rautaovi. Hän istutui vähäksi aikaa odottamaan voimiensa palaamista, ennen kuin kävi oven kimppuun repien, riuhtoen, potkien ja kiskoen sitä kaikin voimin. Viimein hän sai nostettua sen irti saranoiltaan ja työnnettyä sitä niin pitkälle sisäänpäin, että mahtui ryömimään sisään seuraavalle tasolle.

Helpotukseksen hän huomasi tämän kaupungin olevan täysin asumaton. Kadut, muurit ja kaikki rakennukset ovat rapistuneita ja sortuneita. Sein kaivantokaupungin tavoin tämäkin kaupunki oli selvästi rakennettu Isäntiä varten, sen Sei näki heti rakennusten mittasuhteista ja koristeluista. Autioiden louhosten ympäröimissä orjaparakeissa oli muutamia lahonneita ihmisluurankoja, samoin Isäntien palatsien tyhjissä huoneissa oli joukko heidän pitkäluisia jäännöksiään. Nähtävästi kaikki arvokas oli tältä tasolta louhittu jo vuosisatoja sitten, kaikki syötäväksi kelpaava sekä vesi loppunut ja jäljelle jääneet asukkaat olivat kaivautuneet yhä syvemmälle maankamaraan. Erään Isäntien huoneen seinään oli kahlittu joukko ihmisiä. Ehkä Isännät olivat ravintotehtaiden ehtyessä joutuneet turvautumaan uudelleen pelkkään ihmisvereen ja -lihaan selviytyäkseen.

Sei ei löytänyt mitään syötäväksi kelpaavaa tästä aavekaupungista. Hän oli jo huomannut, ettei tullut sairaaksi syömästään vihertävästä sienirihmastosta, joten hän keräsi sitä taas ateriakseen saaden näin säästettyä ravintokapseleitaan. Hän pelkäsi kuolleiden Isäntien henkien vartioivan palatsialuetta, joten etsi nukkumapaikakseen suojaisan paikan orjaparakeista. Herättyään hän vielä löysi yllättäen pienen lammikon vettä ja täytti jo tyhjentyneen leilinsä ennen kuin jatkoi matkaa.

Katsellessaan ympärilleen hän tunsi itsensä kovin pieneksi ja heikoksi. Hänen yllään kohosivat Isäntien rakentamat merkilliset tornit ja kivipalatsit, loputtomat vesi- ja ilmaputkistot sekä aikoja sitten särkyneet ja sammuneet valaisimet. Kadut sortuivat syviksi kuiluiksi, joiden yli hän loikki varovasti etsiessään tietä uuteen portaikkoon. Kaupungin laitamilla ammotti suunnattoman syvä hylätty louhos, jonka seinämiin oli kiinnittynyt ruostuneita kaivuurobotteja. Louhoksen yli kulki osittain romahtanut silta, jonka Sei ylitti kontaten ja sydän jännityksestä jyskyttäen. Sillan jälkeen jatkuivat kapenevat käytävät, kunnes hän löysi taas uuden portaidon.

Täällä ei ollut kivistä louhittuja askelmia, vaan ruostuneet rautatikkaat, jotka johtivat kohtisuoraa ylöspäin. Sei kiipesi niitä pysähtyen aina välillä säästämään hiiptuvia voimiaan. Puolessavälissä hän tunsi olonsa niin väsyneeksi, että otti yhden ravintokapseleistaan. Päästyään ylös asti hän pelkäsi kohtaavansa taas uuden salvatun oven, mutta tikkaat päättyivät avoimeen pyöreään aukkoon, josta hän pääsi helposti ryömimään seuraavan tason pinnalle. Nyt hän oli kiipeämisestä jo niin uupunut, että kierähti selälleen ja hengitti syvään,

nähdessä vähän aikaa vain sumua ympärillään. Mitä jos joku yllättäisi hänet noin avuttomana maasta makaa-masta? Sei keräsi kaikki voimansa ja nousi pystyyn piikkiaseet valmiina mahdollisen hyökkäyksen varalta. Tämäkin kaupunki oli kuitenkin yhtä autio kuin edellinen. Asumaton, sortunut ja tuhoutunut - mutta rakennettu ihmisille!

Ensin Sei huomasi sen oviaukkojen koosta ja sitten muistakin mittasuhteista ympärillään. Portaiden askelmat oli louhittu ihmisjaloille sopiviksi. Huoneet rakennuksissa olivat pienempiä. Lisäksi joka ikinen hänen löytämänsä luuranko kuului ihmiselle. Kuolema oli selvästi ollut väkivaltainen - luita oli paiskeltu kaikkialle ja luurankojen vieressä lojui paljon veitsiä sekä piikkiaseita. Jotkut pääkallot oli isketty sirpaleiksi, toiset uhrin taas kahlittu seinään kuten edellisessäkin kaupungissa. Täältäkään hän ei löytänyt mitään syötäväksi kelpavaa, ja kaikki nuo hävityksen jäljet pelottivat häntä.

Kaupungin rakennukset oli koristeltu kummallisesti. Rakennusten seiniin sekä muureihin oli maalattu porttia muistuttavia kuvioita ja merkkejä jollakin kielellä, jota Sei ei tietenkään lukutaidottomana ymmärtänyt. Hän tiesi ihmisten muinoin kirjoittaneen omilla merkeillään, mutta kaivoskaupungissa vain Isännät olivat lukutaitoisia ja heidän kieltään ihmisten oli aina ollut mahdotonta ymmärtää. Tässä kaupungissa ei ollut Isäntien palatseja, vaan temppeli, joka patsaista ja korkokuvista päätellen oli omistettu Isännille. Sen patsaiden edessä oli ruostuneita rauta-astioita, veitsiä ja kasoittain luurankoja. Tämä kaupunki oli selvästi niin levottomien henkien asuttama, että Sei päätti jaksaa kapseliensa voimalla vielä yhdet portaat.

Vaellettuaan louhosten ohi kapeaa tietä pitkin hän löysi helposti portaikon, joka tällä kertaa oli leveä ja korkea viistosti ylöspäin johtava käytävä - jälleen keran sienirihmastosta päätellen käyttämätön. Sen keskellä kulki metallinen, paikoitellen mustien pehmeiden riekaleiden peittämä polku, jota reunusti osittain vielä pystyssä seisova läpinäkyvä aita. Niin omituiselta kuin käytävä näyttikin, sitä pitkin oli helppo nousta kuin ylös viettävää polkua. Sei huomasi ilman muuttuvan jatkuvasti kylmemmäksi, hänen hengityksensä huurusi hie-
man ja hänen orjamekkonsa alkoi tuntua hyvin ohuelta.

Tuo merkillinen käytävä päättyi metallioveen, joka aukesi helposti paljastaen uuden ihmisten rakentaman asuintason. Seitä vastaan tulvahti kylmä ja kostea ilma, mädän ja homeen pistävät hajut, ja hän kietoi liinan kasvojensa suojaksi. Jätekasoista ja nuotioiden jäänteistä näki, että kaupungissa oli asuttu aivan äskettäin, kaikki mahdollinen polttokelpoinen tavara oli kasattu suuriksi nuotioiksi, joilla kaupungin asukkaat ovat yrittäneet lämmittää tasoaan.

Siellä täällä makasi nälkään tai kylmään kuolleita heiveröisiä ihmisiä. Ainakin Sei päätteli heidän olevan omaa rotuaan, vaikka he olivat Seitä paljon pienikokoisempia ja hennompia. Ehkä he olivat muokkaamattomia ja vapaita ihmisiä, jotka ovat pakoilleet Isäntiä täällä raunioissa. He olivat pukeutuneet surkeisiin mekonriekaleisiin ja erilaiset tatuoinnit koristavat heidän kuihtuneita käsivarsiaan ja nilkkojaan. Kun Sei astui sisään oviaukoista ja porteista, hän näki aina vain lisää ruumiita - vanhoja, aivan nuoria ja kaikkea siltä väliltä. Heidän asuntonsa olivat surkeita luolia ja telttamajoja,

jotkut koristeltu kuvioin, joita Sei ei ollut nähnyt missään aikaisemmin - kaksi viivaa, jotka leikkasivat toisiinsa tai ympyrä toisen sisässä. Joidenkin asuntojen oven ylle oli kirjoitettu muutamia sanoja tuntemattomalla kielellä. Kokonaisen muurin pituudelta nämä sanat jatkuivat ja jatkuivat, aivan kuin kuollut kaupunki olisi yrittänyt kertoa Seille surullisesta kohtalostaan. Kaupungin henkiä peläten Sei päätti äkkiä etsiä kaiken syötäväksi tai lämmikkeeksi kelpaavan ja jatkaa sitten vielä eteenpäin. Ennemmin hän nukkuisi vaikka keskellä seuraavaa portaikkoa kuin ruumiiden keskellä ja aaveiden kiusattavana.

Ruokatarvikkeet olivat loppuneet kaupunkilaisilta aikoja sitten, mutta kiivettyään korkean muurin yli Sei löysi laajan viljelmän ja kala-altaan. Kummassakaan ei tietenkään ollut mitään syötävää - mitä tahansa viljelmillä oli kasvatettukin, se ei selvästikään ollut menestynyt, ja kala-allas oli tyhjennetty aikoja sitten kokonaan. Vesialtaat ovat tyhjillään eikä Sein leilissä ollut enää jäljellä pisaraakaan. Kun hän katseli ylöspäin, hän huomasi seisovansa suunnattomien suurten pyöreiden rakennelmien alla - ehkä jonkinlainen valaisin viljelmille? Viljelmän viereen rakennetuissa majoissa oli pinoitain vihkosia, joihin oli kirjoitettu samalla erikoisella kielellä. Tutkiessaan huoneen kaappeja Sei löysi pienten harmaiden olioiden pesän ja sai vihdoinkin kunnollisen aterian. Herkullisesta lihasta voimistuneena hän kiipesi uudestaan muurin yli ja jatkoi tutkimusretkeään.

Viljelmää suojaavan muurin kylkeä vasten kohosi suuri kupolikattoinen betonirakennus, joka oli taimaista seinää vasten seisovaa kivipöytää lukuun ottamatta tyhjä. Sen seinät oli maalattu täyteen hämmäs-

tyttävän kirkkailla väreillä jollaisia Sei ei ollut nähnyt milloinkaan aikaisemmin, ja ne esittivät ihmisten tarinoita, joita hän ei ymmärtänyt sen enempää kuin heidän kirjoituksiaan. Hän kierteli seinien viertä pitkän aikaa ihastellen niiden kauneutta, kunnes päätyi takaseinälle kivipöydän eteen. Äkillinen rasahdus aivan hänen vieressään sai hänet kurkistamaan pöydältä roikkuvan repaleisen vaatteiden alle. Pöydän alla piileskellyt ihminen loikkasi pystyyn ja yritti juosta pakoon - mutta Sei oli häntä suurempi ja nopeampi. Sei paiskasi ihmisen seinää vasten ja esti häntä taistelemasta vastaan taivuttamalla hänen käsivartensa kivuliaasti selän taakse. Ensimmäistä kertaa koko pakomatallaan, ja moneen, moneen vuoteen, Sei katsoi toisen ihmisen silmiin, jotka olivat niin erilaiset kuin hänen omansa -muokkaamattomat pimeäänköön, vaaleat ja laajenneet kauhusta sillä Sei, muokattuna, kookkaana, naamioituna ja piikkiase kädessään oli pelottava näky. Tämä ihminen oli pukeutunut räpsyihin ja näytti nälkiintyneeltä sekä sairaalta. Sei kosketti ensin sormellaan ihmisen poskea, tunnusteli tämän ihon erikoista pehmeyttä, ja painoi sitten piikkiaseensa terän ihmisen kaulalle ja surmasi hänet yhdellä syvällä viillolla. Sei tutki uhrinsa vaatteet sekä tämän vyötäisilleen sitomat pussukat ja kietoi ympärilleen rikkinäisen huovan, joka ihmisellä oli ollut harteillaan. Vesileilit hän kiinnitti selkäänsä.

Tällä huovalla ja parilta ruumiilta löytämillään jalkoihin sidottavilla kangasriekaleilla varustautuneena Sei etsi kaupungista louhoksiin johtavat polut ja louhoksien sinne tänne kiemurtelevista portaikoista ja tunneleista reitin, joka selvästi vei ylöspäin. Viimeinen portaikko oli kokonaan ruostunutta rautaa, ja näitä portaita oli neljä rinnakkain aivan kuin suuret kansanjoukot olisivat jos-

kus kulkeneet niitä pitkin ylös- ja alaspäin eri tasojen välillä liikkueessaan. Lähestyessään maanpintaa Sei mietti surmaamaansa ihmistä - ainoaa ihmistä, jonka oli nähnyt vuosiin - ja sitä miten pehmeä ja lämmin hänen ihonsa oli ollut. Miten omituiset silmät tällä ihmisellä olikaan ja miten heikko hänen kosketuksensa oli ollut hänen pyrkiessään pakenemaan. Ja hän oli kuis kannut jotain kuollessaan, Sei ei tietenkään ymmärtänyt vieraan kielen sanoja, mutta oli kuullut silti ihmisen äänen korvissaan. Miten ihmeellistä olisikaan pian astua ylös valoon ja nähdä ihmisiä sadoittain tai tuhansittain!

Teräsportaiden viimeisten askelmien jälkeen Seitä odotti tiukasti teljetty rautaovi, jonka hän sai vaivoin murrettua ja nostettua saranoiltaan. Hän kietoi huopaansa tiukasti ympärilleen ja astui kynnyksen yli maan pinnalle. Ilma oli niin hyytävän kylmää, että jopa hänen kestäväksi muokattu ruumiinsa alkoi täristä, ja hän näki pelkkää vaaleaa hilettä ja välkettä kaikkialla - edessään, allaan ja vierellään. Katsoessaan tuota tarujen ihmettä - taivasta - hän näki vihdoinkin auringon - oranssina ja pyöreänä hohtavan valon mutta silti himmeämmän kuin mitä hän oli Isäntien ja vanhojen orjien puheesta osannut odottaa, aivan kuin se olisi ollut samumassa.

Vanhat orjat olivat puhuneet vihreistä viljelmistä, villeistä kasveista ja virtaavista vesistä, mutta hän näki vain hämärää valkeutta silmäkantamattomiin. Lasinsileitä pintoja ja kasoittain tuota kylmää ainetta, joka pisteli hänen jalkojaan ja sormenpäitään hänen kyykistyessään koskettamaan sitä varovasti. Hänen edessään avautuva kiemurteleva tie johti suunnattomaan valkoi-

seen kaupunkiin, joka torneineen kohosi korkealle. Kaikki oli Isäntien tapaan rakennettu, Isäntien mitoille, Isäntien silmille tarkoitettu. Tämäkin taso, planeetan pinta, tarujen vihreä ja veden peittämä maa kuului nyt heille, ja kulkiessaan kohti taas väistämätöntä nöyryytystä ja orjuutta Sei ei nähnyt jälkeäkään ihmisistä. Hänen edessään kohoava valkea ja sirotorninen kaupunki oli ihmeellisintä mitä hän oli milloinkaan nähnyt - kaunein hänen Isäntiensä luomuksista.

Humalassa Jumala

Venla Lintunen

Uudenvuodenaattona Ukko, Telluksen ylijumala, päätti vihdoin avata kauan säästämänsä viskitynnyrin. Hän oli säilyttänyt sitä jo vuodesta 1713, jolloin hän oli saanut sen ystävältään pyöreiden vuosien kunniaksi. Kolmesataa vuotta oli melkein kulunut ja niistä viimeisen vuosisadan Ukon sormet olivat syyhynneet päästä avaamaan viskitynnyriä. Mutta Thor oli sanonut, että mitä pidempään tämä viski saisi kypsyä, sitä parempaa siitä tulisi. Thor oli itse tuottanut kyseisen viskin Skotlannissa joskus vuoden tuhat tienoilla, mutta koska tarkka vuosiluku oli kulunut tynnyrin kyljestä pois, niin ikä saattoi heittää pari sataa vuotta molempiin suuntiin.

”Säästä vuoteen 2200, silloin se on varmasti parhaimmillaan”, Thor oli vinkannut, mutta Ukon viskinhimo oli kasvanut kasvamistaan, eikä hän enää voinut millään hillitä itseään. Kaiken muun alkoholin Ukko oli kitannut kurkkuunsa jo joulupäivystyksen aikaan, ja muutamat lomapäivänsä hän oli nukkunut krapulaansa pois. Päivystysvuoronsa takia hän ei edes voinut mennä uusia viinoja hakemaan. Dionysos oli käynyt Tapaninpäivänä ja tuonut mukanaan viiniä, mutta oli sitten loppujen lopuksi juonut Ukon juomia enemmän kuin oli itse tuonut. Dino, kuten Ukko ystäväänsä kutsui, oli itse asiassa melkein pudonnut pilvenreunalta ja välttynyt kopsahtamasta Korsikalle vain, koska oli jäänyt vyönsä soljesta kiinni. Ukko oli joutunut kiskomaan Dinoa kaikin keinoin saadakseen tämän pelastettua, ja samassa ryttäkässä Ukon takintaskussaan panttaama viskitynnyri oli ollut kierähtää sekin mereen. Jos Ukko olisi joutunut pelastamaan joko viskin tai Dinon, hän olisi valinnut

viskin. Dino olisi kyllä pudotuksesta selvinnyt parilla mustelmalla ja aiheuttanut ehkä pari maanjäristystä tai tulivuorenpurkauksen, mutta viski olisi liuennut lopullisesti Välimereen tai Atlanttiin.

Kello löi kymmentä vaille kaksitoista. Hopeinen pikari oli jo valmiina odottamassa ja tynnyri oli divaanin vieressä olevalla tuolilla. Ilma oli kirkas ja kuulas, raketit paukkuivat alapuolella. Aika tuntui suorastaan matelevan, mutta mitäpä yhdeksän minuuttia merkitsi? Kun seitsemän minuuttia oli jäljellä, Ukko päätteli, että seuraavat seitsemän minuuttia kuluisivat ilman viskiä paljon hitaammin kuin edelliset seitsemän vuotta, ja päätti ottaa varaslähdön vuoteen 2013. Viski tuoksui huumaaavan savuiselta. Ukko päätti hidastaa nautintoa kuitenkin vielä hetken, käveli parvekkeen reunalle ja laski pikarin hetkeksi siihen. Kello löi neljää vaille kaksitoista... ja juuri silloin joku kolkutti ovelle. Ukko käännähti – ja tönäisi vahingossa pikarinsa kaiteelta alas. Viski satoi pisaroina alas ja sammutti samalla muutaman korkealle yltäneen ilotulitteen. Hopeinen pikari, jonka Mielikki oli antanut Ukolle lahjaksi ja johon tämä oli omin käsin kaivertanut Ukon kaikki kolme etunimeä, oli sen sileän tien mennyttä.

”Voi himskatin perkele!” Ukko manasi ja jäi tuijottamaan, kun pikari putosi kiihtyvällä vauhdilla Englannin kanaaliin.

”Siinä paha missä mainitaan”, totesi tulija, joka oli saanut oven väännettyä auki.

”SINÄ! Miten sinä pääsit sisään? Ovi oli varmasti lukossa!”

”Pitäisit parempaa huolta vara-avaimistasi”, tulija totesi tyynesti. Liekehtivänpunainen smokki istui hänen päälleen kuin hansikas, silinteri sointui väreihin ja siihen oli solmittu purppuranvärinen rusetti. Toisessa kä-

dessä tulijalla oli hain päällä koristeltu kävelykeppi, toisessa taas vara-avain, jossa roikkui vihreä lonkero-olio. Ukko tunnisti avaimenperän ja tiesi, kenet ystävistään pistäisi tilille.

"Oletpa sinä tyylikäs tänään", tulija sanoi. "Kuinka hurmaava... miksi tuota kutsuisinkaan... Hmm, pyjama?"

"Meillä päin sitä kutsutaan ihan vain kylpytakiksi", Ukko vastasi kitkerästi. "Jos sallit, niin menen nyt hakemaan uuden pikarin, jotta saan nauttia viskiä vuoden vaihtumisen kunniaksi. Yksin."

"Mutta sinullahan on koko tynnyrillinen. Mikset tarjoa minulle yhtä lasillista, vanhojen aikojen muistoksi?" liekehtivätakkinen totesi. "Voin palauttaa sinulle pikarin, jonka pudotit äsken. Minulla on joitain ystäviä alisessa maailmassa. Sanoisin, että mikäli en anna käskyä sen pelastamisesta juuri noin, se vajoaa pian niin syvälle mereen, että sitä eivät saa pelastettua edes merten vetehiset tai alisen maailman laavahiset. Ja mitä Mielikki silloin sanoisi, aijai..."

"No hyvä on", Ukko sanoi nopeasti. "Mutta juomme kertakäyttömukeista. En kestäisi menettää toistakin pikaria takiasi."

"Tyylikkyys jatkuu yhä vain", vieras päivitteli ja asteli parvekkeelle. "Mutta kappas! Tämä viskihän näyttää aivan joltain muulta kuin odotin!"

"Älä koske siihen!" Ukko karjahti. Vieras kohotti kulmiaan.

"Ihailen vain tätä ajan patinaa... Miltähän vuosisadalta tämä mahtaa olla? Mmm, tuoksuu... tuoksuu Ylämaan tammilta. Thorin tuotantoa, mahdollisesti? Sanoisin, että tämä on kuusisataaluvulta..."

"Thor sanoo, että se on aikaisintaan kahdeksannelta vuosisadalta."

"Thor on väärässä. Kuudennelta vuodelta ennen tätä uutta ajanlaskua, sanoisin. Kovasti tammiselta tuoksuu. Odotan maistamista... mitä suurimmalla mielenkiinnolla."

Ukko ei sanonut mitään, tyrkkäsi vain muovimukin tämän käteen.

"Angry Birds?" vieras hohotti. "Mistäs sinä tällaisia muovimukeja olet saanut?"

"Se ei kuulu sinulle. Juodaan nyt vain, ja sitten sinä poistut."

"Selvä epeli. Yhtä aikaa?"

Ukko mulkaisi vierastaan pahasti.

"Minä mitään sinun kanssasi. Ja vuosi on jo vaihtunut. "

"Siinä tapauksessa meillä ei enää ole aikaa viivytellä."

1.1.2013 klo 00.01.02 ja 00.01.03 kaksi voimakasta viskipurskahdusta suihkusi kohti Välimerta, toinen Kyproksen suuntaan, toinen Sardinian suuntaan. Aallot etenivät renkaina ja pyyhkivät kaikkien matalimpien saarten ja rannikkokaupunkien yli hetkessä.

"Yököttävää!"

"Kuvottavaa!"

"En ole vuosituhansiin maistanut mitään yhtä ällöttävää."

"Taitaa olla ensimmäinen kerta vuosituhansiin, kun voin olla kanssasi samaa mieltä."

"Onneksi toin viiniä", vieras totesi ja kaivoi pulloa taskustaan. "Älä huoli, minulla on kaksi pulloa. Saat oman. Luulen, että itse tarvitsen koko pullollisen, että saan tämän maun pois suustani."

"Suostun vain, koska en ole saanut alkoholia sitten Tapaninpäivän. Mutta en juo vanhojen aikojen muistolle. Niitä aikoja ei ole ollut, niitä aikoja ei ole, eikä niitä

aikoja tule. Onko selvä?”

Vieras kohotti pulloaan ja kulautti puolet sen sisällöstä kerralla kurkkuunsa. Ukko teki saman perässä.

”Minä kyllä en anna Thorille tätä ikinä anteeksi”, Ukko totesi kitkerästi. ”Ja skoteista minä olen aina pitänyt, mutta nyt en enää tiedä. Mitä ihmettä minä muka tuolle viskillekin teen...”

”Annas kun minä”, vieras totesi. ”Tiedän täsmälleen, mitä sille teen...”

Ukko katsoi vierasta sumein silmin. ”Mhitä shinä ajattelit tehdä tynnyrillisellä tuhat vuotta sitten pilaantunutta vishkiä? Mhinä en ainakaan kheksi mhitään.”

”Äkkiäkös näet.”

Ja ennen kuin Ukko ehti estää, viskitynnyri oli kovaa vauhtia matkalla sinne, mistä oli tullutkin.

”Shepä khävi nhopeasti.”

”Niinpä tuo näyttää”, vieras totesi aavistus huolestuneisuutta silmissään. ”Kylläpä lähtikin kovaa vauhtia menemään. Ei ollut tarkoitus ihan noin kovaa.”

”Eih she mhitään. Shaapa Thor päivystysvuorollaan joskus oikeitakin töitä, ja shkottilhaiset khanssa.”

”Eh... ei taida niitä töitä jäädä tehtäväksi”, vieras mutisi.

”Nhiiin mhitä?”

”Että taidanpa tästä lähteä. Ja luulen, että sinä voit tältä yöltä lopettaa päivystyksen. Mene nukkumaan, olet unesi ansainnut.”

”Khylläpä shinä olet muuttunut”, Ukko vastasi ja kulautti loput viinistä kurkkuunsa.

”Ainakin vahvemmaksi”, vieras sanoi hiljaa, tarttui Ukkoa vyötäisiltä ja raijasi tämän divaanille. Parvekkeen kaiteen välistä näkyi liekkejä. Pallo oli mennyt kovasti lyttyyn, ja jäljelle jäänyt puolisko oli yhtä suurta tulimerta.

"Sinisestä planeetasta punaiseksi", Belsebuub totesi, riisui takkinsa ja peitteli sillä Ukon. Sitten hän varmisti, ettei ketään ollut näkyvissä, tarttui Ukkoa leuasta ja suuteli tätä suoraan suulle vielä kerran, vanhojen aikojen muistoksi. Ukko vastasi suudelmaan unissaan ja puri Belsebuubia huuleen aivan kuin ennen.

"Buubi, oletko se sinä...", Ukko kuiskasi. "Missä sinä olet ollut, missä?"

"En minä ole mennyt minnekään. Olen ollut luonasi aina", vieras vastasi. "Mutta nyt minun pitää olla poissa jonkin aikaa. Jää hyvästi, Ukkoseni."

"Ei sanota hyvästi vaan näkemiin", Ukko mumisi. "Ei hyvästi vaan näkemiin, jäähyväiset ovat niin kurjia."

Buubi suikkasi suikon Ukon otsalle ja oli jo poistumassa, kun kuuli koputuksen ovelta.

"Ukko, missä sinä olet? Oletko nähnyt, mitä on tapahtunut? Ukko, sinulla on paljon selitettävää! Ukko, avaa ovi, nyt heti!"

Belsebuub ei keksinyt muuta vaihtoehtoa kuin riisua upouudet housunsa ja sukeltaa savuun. Sitä ennen hän kuitenkin vielä lämmitti kävelykeppinsä pään parveketta nuolevissa lieskoissa ja painoi merkkinsä Ukon poskeen. Se oli enintä ja vähintä, mitä hän voi Ukon hyväksi tehdä. Muut kyllä tunnistaisivat hänen jälkensä. Ukko oli niin humalassa, ettei hän edes herännyt, vaikka tulinen metalli rikkoi ihon pinnan pahasti. Aivan viimeiseksi Belsebuub riisui sormestaan sormuksen ja sujautti sen Ukon taskuun. Sitten hän hyppäsi.

Eivätkä he kokoontuneet vuorelle

Jussi Katajala

Uriel odotti minua tuomiokirkossa. Hän seisoi kädet selkensä takana ja katseli Kaarle Suuren valtaistuinta. Ohi kulkevat turistit eivät kiinnittäneet Urieliin mitään huomiota, aivan kuin hän olisi ollut heille näkymätön. Pukeutumisesta se ei ainakaan johtunut. Uriel näytti mustassa nahkatakissaan, tummissa farkuissaan ja maihinnousukengissään väärään paikkaan eksyneeltä goottibändin laulajalta. Mutta enkelit osaavat olla halutessaan näkymättömiä.

"Olin paikalla, kun Kaarle kruunattiin keisariksi", Uriel sanoi irrottamatta katsettaan valtaistuimesta. "Olin paikalla myös, kun hän kuoli. Tuntuu kuin se olisi ollut vasta äskettäin, vaikka aikaa on kulunut yli tuhat vuotta. Te ihmiset olette niin lyhytikäisiä."

Uriel käänsi kasvonsa minuun. Hänen kiharat hiuksensa olivat lumivalkeat, mutta hänen kasvonsa olivat sileät nuoren ihmisen kasvot. Oli vaikea sanoa, kuuluvatko ne miehelle vai naiselle. Urielin silmien iirikset hehkuivat kultaisina aivan kuten muillakin enkeleillä. Muiden silmissä olin nähnyt lämpöä ja rakkautta, mutta Urielin silmät olivat aina kylmät.

"Mitä he sanoivat?" Uriel kysyi.

"He suostuvat tapaamiseen ja haluavat tietää ajan ja paikan. Syyllisen on tultava paikalle."

"Huomenna illalla kello 21, Simsenstrasse 23:ssä olevassa tyhjässä teollisuushallissa."

"Huomenna? Maailma ei siis lopukaan tänään. Entä palkkioni?"

"Tule huomenna teollisuushallille lunastamaan palkkiosi. Älä pelkää, olet turvassa. Kukaan ei halua tappaa viestinviejää."

Uriel käänsi katseensa pois minusta ja vajosi ajatuksiinsa. Tiesin sanomattakin, että minun oli aika poistua. Taivaan pimentävä pilviverho tuomiokirkon yläpuolella oli tuhkanharmaa. Käärin kaulaliinani tiukemmin kaulani ympärille ja nostin takinkauluksen pystyyn, sillä talvinen tuuli oli hyisen kylmä. Maailmanloppua odottavat fanaatikot heiluttelivat kylttejään tuomiokirkon pihalla välittämättä kylmästä. He uskoivat jättävänsä pian maallisen maailman vitsaukset taaksensa. Maahan leijaili muutama lumihietale kävellessäni tuomiokirkolta Aachen Schanzin asemalle, jossa astuin Eilendorfiin menevään lähijunaan.

Seisoin kadulla ja katselin aivan tavalliselta vaikuttavaa taloa. Mikään ei ulkoapäin erottanut sitä muista alueen taloista. Sisälläkään ei välttämättä olisi huomannut mitään omituista. Ainoastaan eräässä toisen kerroksen makuuhuoneessa leijui epämääräisen ahdistava tunnelma ja huone tuntui oudon viileältä. Siitä saattoi päätellä olevansa epäpyhällä alueella. Etuovi oli auki ja talo vaikutti tyhjältä. Asukkaat olivat töissä, koulussa tai jossain muualla. Nousin yläkertaan ja emmin hetken ennen kuin avasin makuuhuoneen oven.

Yleisesti uskotaan, etteivät demonit pysty astumaan sisään kirkkoihin tai laskemaan jalkaansa pyhälle maalle. Ne pystyvät, mutta välttävät tekemästä niin, koska se aiheuttaa niille äärimmäistä tuskaa. Samalla lailla enkelit välttävät kulkemista epäpyhällä alueella. Ne aistivat siellä pesivän pahuuden, joka tarttuu niiden olemukseen kuin öljy lintujen höyheniin. Vie kauan aikaa ennen kuin ne saavat itsensä puhdistettua. Jotkut eivät saa tahroja koskaan pois. Sen vuoksi molemmat osapuolet palkkaavat ihmisten joukosta viestinviejiä, välittäjiä, jotka voivat kulkea missä tahansa.

Epäpyhällä alueella liikkuminen ei aina ole ihmisillekään ongelmaton. Mitä kauemmin sitä tekee, sen herkemmäksi tulee. Aivan kuin silmät tottuisivat pimeään ja näkisit asioita, joita et edes synkimmissä painajaisissasi kuvitellut varjoissa piileskelevän. Astuin sisään. Saatoin aistia, että huoneessa oli joskus tapahtunut jotain äärimmäisen pahaa. Kahu huokui kylminä aaltoina iloisen kukikkaan tapetin peittämistä seinistä. En tiennyt, mitä huoneessa oli tapahtunut, enkä halunnutkaan tietää. Halusin vain pois sieltä mahdollisimman pian.

Baphomet istui sängyllä. Hänellä oli mustat hiukset ja hopeiset iirikset kuten muillakin demoneilla. Muuten hän näytti siistissä tummassa puvussaan tavalliselta liikemieheltä, johon kukaan ei kiinnittäisi mitään huomiota nähdessään hänet syömässä ravintolassa, kävelemässä kadulla tai istumassa lähijunassa. Edes Baphometin kravatin tummanpunainen lohikäärme ei olisi pistänyt silmään. Oli helppo kuvitella, että hän oli hankkinut kravattinsa Kiinasta tai jostain muualta Aasiasta.

"Mikä on viestisi?" Baphomet kysyi.

"Haluan ensin palkkioni."

"Mitä, etkö luota minuun? Hyvä on. Hän ei ole luonamme."

Kerroin Urielin viestin ja Baphomet nyökkäsi hyväksyvästi. Tärisin sulkiessani huoneen oven takanani. Päästyäni takaisin hotellille uppouduin tulikuumaan kylpyyn, mutta minua paleli silti. Kun viimein sain Baphometin luona minuun takertuneen kylmyyden karkotettua, kuivasin itseni ja pukeuduin kylpytakkiin. Tarkastelin hetken aikaa otsani arpea kylpyhuoneen peilistä. Kainin merkki, ajattelin synkkämielisesti. Kävin makamaan sängylle kylpytakissa. Kaadoin itselleni lasillisen

viiniä ja söin paluumatkalla ostamani kolmioleivän.

Katselin uutisia samalla kun söin. Lähes kaksikymmentä Nibirun lapset -kulttiin kuulunutta oli tehnyt joukkoitsemurhan Kaliforniassa. Pietarinaukiolle oli kerääntynyt tuhansia ihmisiä rukoilemaan, vaikka paavi oli julistanut maailmanlopun hetken ennustamisen olevan harhaoppista. NASA:n edustaja selitti jälleen kerran, ettei Maya-kalenterin päättyminen merkitse mitään, koska kalenteri on syklinen ja alkaa jälleen alusta.

Uutisten jälkeen alkoi jokin saksalainen poliisisarja. Punaviinin ja kylvyn ansiosta nukahdin kesken ruudulla pyörivän ajojahdin. Unessani juoksin vuolaana virtaavan kosken rannalla ja tähyilin veteen. Aaltojen pyörteissä ajelehti jotain punaista. Otsaltani valuva veri oli sokaista minut ja liukastelin rannan kivillä. Heräsin juuri kun virta toi vedessä kelluvan esineen käteni ulottuville. Kello oli 03:12 aamuyöllä 22.12.2012. Maailmanloppu ei ollut vielääkään tullut.

Nukuin myöhään ja kulutin aikaa kuljeskelemalla kaupungilla. Tuomiokirkon luona ei ollut enää maailmanlopun odottajia. Kävin Elisabethhallessa uimassa. Kotiseutuni joen vesi oli ollut kylmää ja tummaa, joten nautin lämpimässä ja kirkkaassa vedessä uimisesta. Uituani istuskelin baarissa raatihuoneen lähellä ja katselin torilla kuljeskelevia ihmisiä. Aina silloin tällöin havaitsin ihmisten seassa enkelin tai demonin matkalla jonnekin. Olin luultavasti ainoa, joka tiesi heidän kulkevan ihmisten keskuudessa. Kerran yksi enkeleistä pysähtyi ja katsoi suoraan minuun. Käänsin katseeni hetkeksi olutlasiini. Katsoessani uudestaan torin suuntaan enkeli oli kadonnut.

Kun saavuin illalla teollisuushallille, tapasin Urielin ja

kaksi muuta enkeliä odottamassa ulkopuolella. Toinen enkeleistä oli pukeutunut Bundeswehrin ylijäämävarastosta hankittuihin vaatteisiin ja hänen hiuksensa oli leikattu armeijamaisen lyhyiksi. Toinen taas olisi sulautunut rennon vaatetuksensa kanssa helposti yliopiston opiskelijalaumaan.

"Nämä ovat Jimasiel ja Feyrael", Uriel sanoi. "Menkäämme sisälle."

Sisällä teollisuushallissa oli hämää. Baphomet seisoi hallin keskellä odottamassa toisen demonin kanssa. Molemmilla oli päällään samanlainen tumma puku. Minulle tuntemattoman demonin solmiossa kiemurteli tummanvihreitä käärmeitä. Enkelit astelivat heidän luokseen ja minä seurasin perässä. Jäin hieman sivumalle katselemaan. Minulla oli epämiellyttävä tunne, että jotain pahaa tulisi tapahtumaan.

"Kolme päivää sitten Legioonan kimppuun hyökättiin ja yksi hänestä tapettiin", Baphomet sanoi. "Tämä tapahtui meidän hallintaamme annetulla alueella. Hyökkääjä oli enkeli. Mitä vastaatte tähän asiaan?"

"Minä puhun kaikkien puolesta", Uriel vastasi. "Hyökkäys suoritettiin ilman hyväksyntää ja tekijä toimi yksin."

"Ei ole väliä, oliko teolla hyväksyntää vai ei. Me vaadimme hyvitystä."

"Hyvitystä?" Jimasiel huusi. "Millä oikeudella langenneet vaativat hyvitystä? Uriel, miksi edes puhumme näiden hylkiöiden kanssa? Meidän pitäisi niittää heidät maahan tulimiekoilla."

"Sinäkö hyökkäsit Legioonan kimppuun?" Baphomet kysyi.

"Kyllä, minä se olin", Jimasiel vastasi. "Luuletko, että pelkään sinua?"

"Oletteko valmiita hyvittämään teon ehtojen mukaan

vai onko sopimuksemme mitätön?”

”Seuraamme sopimusta”, Uriel vastasi. ”Sen vuoksi olemme täällä. Tehkää, mitä on tehtävä.”

Ilman täytti viiltävä kirkuna. Baphometin vierellä seisseen demonin tilalla oli valtava olento, joka oli kuin satapäinen musta lohikäärme. Päiden joukossa oli ihmisten ja eläinten päitä ja ne kaikki huusivat tai kirkuivat. Yksi kauloista päättyi pään sijasta veriseen tynkään. Olennon kymmenet jalat olivat kuin karhulla ja sillä oli seitsemän skorpionin häntää. Käsitin, että demoni oli paljastanut ihmismuodon alle piilottamansa todellisen hahmonsa.

”Minä olen Legioona, sillä meitä on monta”, olennon päät sanoivat lukemattomilla eri kielillä. ”Yksi minusta on tapettu ja janoan koston.”

Feyrael oli tullut vierelleni. Hän peitti silmäni käsillään.

”Tätä ei ole tarkoitettu kuolevaisten nähtäväksi”, Feyrael sanoi.

Jimasielin tuskanhuuto sekoittui Legioonaan kirkunaan. Mietin, miltä enkelit näyttivät silloin, kun eivät olleet ottaneet ihmisen hahmoa.

”Miljoonan auringon puhdas valo, kirkkaus, joka polttaisi sinut tuhkaksi silmänräpäyksessä”, Feyrael sanoi kuin lukien ajatukseni.

Kun Feyrael otti kätensä silmiltäni, Legioona ja Baphomet olivat kadonneet. Siinä, missä Jimasiel oli seissyt oli vain vaaleaa tuhkaa.

”Miksi annoitte demonien tappaa toverinne?” kysyin Urielilta.

Feyrael vilkaisi Urielia.

”Meidän ei pitäisi keskustella asioistamme kuolevaisten kanssa.”

"Mitä hän muka voisi tehdä, vaikka tietäisikin?" Uriel vastasi. "Kenelle hän kertoisi?"

Uriel katsoi minua suoraan silmiin. Hän tuntui näkevän kaikki pahat tekoni, kaikki syntini ja kaikki häpeälliset salaisuuteni. Olen varma, että hän tiesi, mitä joen rannalla oli tapahtunut. Montaako käskyä kymmenestä olin rikkonut sen yhden helteisen iltapäivän aikana?

"Oletko koskaan miettinyt, miksi maailmanlopun ennustukset eivät koskaan toteudu? Miksi viimeinen taistelu ei ole vielä alkanut? Maailmasi on yhä olemassa, koska olemme sopineet aselevosta langenneiden kanssa. Me jätämme heidät rauhaan ja he jättävät meidät rauhaan. Jimasiel rikkoi aselevon ehtoja käymällä Legioonan kimppuun heidän omalla alueellaan. Ainoa tapa estää tilanteen paheneminen oli antaa hänet langenneiden käsiin."

"Aselepo? Eikö teidän pitäisi taistella demoneita vastaan?"

"Me emme halua sotaa sen enempää kuin demonitkaan. Sen vuoksi kieltäydymme taistelemasta toisiamme vastaan. Mitä kenraalit voivat tehdä, jos sotilaat päättävät jäädä kotiin?"

"Eikö tuo ole kapinaa?"

Urielin silmissä välähti hetkellisesti raivo.

"Mikä sinä olet tuomitsemaan meitä? Olen nähnyt sodan vyöryvän ukkosen lailla ihmisten ylle lukemattomia kertoja. Olin Mulviuksen sillan luona vuonna 312, Toursissa 732, Konstantinopolissa 1453, Monsissa 1914, New Yorkissa 2001 ja tuhansissa muissa taisteluissa kautta aikojen. Niissä kaikissa olin vain tarkkailijana, mutta ensimmäisessä sodassa aikojen alussa olin mukana sotilaana. Lucifer nousi kapinaan ja sota raivosi halki taivaan ja maan. Te ihmiset soditte toisianne vastaan ja eloonjääneet ajattelevat "ei koskaan enää".

Mutta olette lyhytikäisiä ja pian tulee seuraava sukupolvi, joka toistaa samat virheet. Me taas olemme kuolemattomia emmekä pysty koskaan unohtamaan ensimmäisessä sodassa kokemiamme kauhuja. Jos tämä on kapinaa, niin se on kapinaa, jonka ansiosta aurinko nousi tänäkin aamuna."

Uriel veti henkeä ja näytti rauhoittuvan.

"Nyt on palkkiosi aika", Uriel sanoi. "Laura ei ole taivaassa. Oletan, että pyysit saman palkkion langenneilta. Jos he olisivat vastanneet myöntävästi, et olisi tullut tänne. Hän on siis elossa."

Hetkellinen helpotukseni vaihtui pian polttavaksi kai-puuksi.

"Tiedätkö, missä hän on?" minä kysyin.

"Minulla on sinulle viesti vietäväksi. New Orleansissa asuu pastori John P. Stanford. Hän kerää rahaa Hurrikaani Katrinan tuhoaman Pyhän Genevièven kirkon jälleenrakentamiseen. Sinun pitää viedä hänelle viesti, että hänellä on kolme päivää aikaa luopua hankkeestaan."

"Onko hän enkeli vai demoni?"

"Sillä ei ole merkitystä. Sinun tehtäväsi on vain välittää viesti."

"Onko Laura New Orleansissa? Tietääkö joku siellä, missä Laura on?"

"Mene jo, äläkä hukkaa aikaasi kyselyihin."

Uriel ja Feyrael kääntyivät ja kävelivät pois. Palasin hotellille ja hain internetistä lentoja New Orleansiin. Aachenista ei ollut suoria lentoja, joten varasin lipun Brysselistä lähtevälle lennolle ja maksoin luottokortilla. Yksi työsuhde-eduistani on luottokortti, jossa on korkea luottoraja ja jonka laskuista minun ei tarvitse huolehtia. Sammutin tietokoneeni ja nukuin pitkästä aikaa näkemättä unia.

Syötyäni aamiaisen maksoin hotellilaskun ja suunta-
sin kävellen kohti päärautatieasemaa. Pian istuisin
Brysseliin menevässä luotijunassa. Odottaessani junaa
huomasin kaksi demonia samalla asemalaiturilla, mutta
he nousivat eri vaunuun. Junan lähtiessä liikkeelle poh-
din, päättyisikö etsintäni New Orleansiin ja mitä sanoi-
sin Lauralle, kun viimein näkisin hänet jälleen. Voisiko
hän koskaan antaa tekoni anteeksi? Kiedoin kaulaliinan
paremmin kaulaani. Sen punainen väri oli jo haalennut
eikä se tuoksunut enää Lauralle.

Vieraan taivaan alle

Anne Leinonen

Yritin sinnitellä ullakolla mahdollisimman hiljaa, ettei kukaan huomaisi meidän olevan vielä talossa. Käteni olivat puuduksissa liian kauan samassa asennossa istumisesta ja venyttelin niitä varovasti. Näin ullakon pienen ruutuikkunan läpi, kuinka naapurit pakkasivat kaikki huonekalunsa muuttoautoon. Perheen äiti kaivoi pihaltaan koristekaktuksen irti, samoin pienet puutkin revittiin juurineen.

"Miksi me jäämme?" kysyin hiljaa ja revin etuhamppailani peukalonkynettä. Se halkesi, ja verta tirskahti esiin. "Kuulitko?"

Claudus mumisi jotakin alakertaan vievistä portaista. Hänen äänensä tuli kuin haudasta, vaimeana ja tummana.

"Tänne jääminen on vaarallista, eikö niin?"

Kolinaa. Ei kai hän hajottanut mitään?

"Mutta sinähän pystyt suojelemaan meitä?"

Claudus kaatoi jotakin ja kiroili äänekkäästi.

"Sinä kun osaat metsästääkin."

Naapurit saivat tavaransa ja lapsensa pakattua autoon ja ajoivat pois. Pölykapseli irtosi auton takarennasta ja kieri nurmikolle, mutta sitä he eivät pysähtyneet noukkimaan. Nostin käteni ja vilkutin, vaikka tiesin, etteivät he nähneet minua.

Ullakon pienestä ikkunasta näki koko lähitienoon, kentän jossa lapset tapasivat potkia palloa, polun jota pitkin he oikaisivat uimarantana toimivalle joentörmälle, pusikon jossa asui vielä viikko sitten pultsareita. Poliisit olivat käyneet poimimassa heidät pois ja kuljettaneet jonnekin turvaan. Kadut huokuivat autiutta, tuuli

kuljetti satunnaisia roskia. Varmaan moni muukin oli meidän laillamme jäämässä, siitä ei vain puhuttu, jokainen oli koteloitunut asuntonsa sisälle ja vältti näytämästä elonmerkkejä.

Eläimetkin olivat lähteneet. Toissapäivänä olin ha-
vahtunut päiväuniltani siihen, kun monisatapäinen
naakkaparvi oli laskeutunut hetkeksi vastapäisen oma-
kotitalon katolle, rähissyt siinä, ja sitten lentänyt yksis-
sä tuumin etelään. Kuin jokin olisi käskenyt niiden läh-
teä. Kuin ne olisivat aavistaneet, että oli aika.

Normaalisti ullakolla oli hiiriä, mutta niitäkään en
enää löytänyt. Ainoa asia, joka täällä rapisi, oli Claudus.
Hän sanoi rakentavansa esteitä, tukkivansa ikkunat,
suojaavansa kaiken arvokkaan ryöstelijöiltä. Minun piti
vahtia, ettei kukaan lähestynyt taloa, ja huutaa heti jos
näin jotakin. Hän ei huomaisi mitään, jos oli juuri silloin
kellarissa. Minä olin hänen silmänsä ja korvansa, se oli
perin tärkeä tehtävä, mutta yksitoikkoinen. En meinan-
nut kestää hereillä.

Kurottauduin, ylsin juuri ja juuri ikkunaan. Pyyhin sor-
menpäälläni lasin pintaan kertynyttä pölyä. Sormestani
jäi ohut viiva. Oli liian paljon aikaa ajatella. Mitä tapah-
tuisi, kun ne olennot tulisivat? Tuhoaisivatko ne kaiken
vai johdattaisivatko ihmiset uuteen kaupunkiin, kuten
olivat luvanneet? Vai oliko tämä vain suurta huijausta ja
hallituksen keino saada ihmiset tottelemaan, niin kuin
Claudus sanoi?

Rakennusten takana näkyi liikettä. Joko hallituksen
joukot tulivat? Nappasin sylistäni kiikarit ja tarkensin.
Autoja, panssarivaunuja, rynnäkköjoukkojen ajokkeja,
koko repertuaari. Käteni olivat nihkeät, huomasin pidät-
televäni henkeä.

"Sotilaita", huusin alakertaan. Ääni tuli kurkustani
kuin variksen raakunta. Minua pelotti ja samaan aikaan

olin kuitenkin innostunut. Oli kuin jokin uusi ja hahmotamaton olisi tunkeutunut yhtäkkiä kotiimme, jokin sellainen, jota Clauduskaan ei voinut pitää hallussaan. Ei, vaikka hän olikin kaikessa niin hyvä, vaikka hän tiesi miten toimia ja osasi järjestää asiat niin että kaikki kääntyi oikein päin.

Ehdin nähdä kullanhohtoisen välähdyksen, ennen kuin Claudus oli vieressäni ja nosti minut ähkäisten syliinsä. Hänellä oli vahvat käsivarret ja hän oli ennenkin nostellut minua sänkyyn ja tuoliin, mutta nyt hän kuulosti hengästyneeltä.

Hän laittoi minut makaamaan nurkkaan ja kasasi ympärilleni rojuista huolellisesti valmistamansa valseinämän. Hän käyttännössä vuorasi nurkkauksen tavaroilla ja hautasi minut sen taakse.

"Suojaako tämä varmasti?"

Minä haisin ihan kamalalta, sillä Claudus oli käsitellyt vaatteeni liejussa ja antanut löyhkän tarttua vaatteisiin ja ihoon kiinni. Koirien harhauttamiseksi, hän oli sanonut.

"Entä jos aivastan?"

"Sinä et aivasta", Claudus sanoi. "Sinun täytyy nyt juoda vähän nestettä ja olla täysin paikoillasi."

Imin pillillä kiltisti hänen tarjoamaansa energiajuomaa. Hän hymyili minulle tyytyväisenä, kun olin juonut kaiken sen, itse asiassa hän hymyili ensimmäistä kertaa pitkästä aikaa. Hän kosketti vielä hiuksiani ennen kuin vetäytyi kellariin.

Odottaminen kesti ja kesti. Jäseneni tuntuivat raskailta, ja vaikka minua suuresti jännitti, painauduin unen raskaaseen kehtoon. Olin puoliksi valveilla, sillä aistin talon narahdukset, tuulen huminan ja ulkoa kaiuvat joukko-osastojen ja koirien äänet. Olin kuitenkin niin uupunut, etten välittänyt, enkä oikeastaan edes

pelännyt. Sitä täytyi kestää pitkään, sillä kaupungissa oli paljon taloja. Tai sitten sotilaita oli paljon, kuin muurahaisia.

Kuutamo paistoi harsoisen pilviverhon läpi kaupungin kadulle. Kävelin sen katuja pitkin, käsilläni talojen seinämiä tunnustellen. Jossakin rasahti. Käännähdin ympäri, sydän kurkussa paukaten. Epämääräinen tumma hahmo seisoj takanani. En jäänyt odottamaan, en halunnut jäädä odottamaan, kavahdin juoksuun, mutta jo muutaman askelen jälkeen tiesin etten pääsisi karkuun. Toivotonta, kaikki oli toivotonta, jalkani olivat takertuneet sääriä myöten liejuun, ja mitä enemmän liikuttelin niitä, sitä enemmän aloin sotkeentua ja upota mutaan. Polvia myöten, sitten jo reittä myöten, pääsin askeleen eteenpäin, toisenkin, sitten jo horjahdin ja painuin kasvoilleni maahan. Takaa-ajajani hypähti selkääni ja sen raskas paino upotti minua maan syliin niin etten saanut henkeä, en saanut, ja kun keuhkoissani pisteli ja pakahdutti ja minun oli pakko vetää henkeä, vaikka ei ollut mitä vetää, tympeä muta täytti suuni, se imeytyi huokosiini ja minä –

Heräsin siihen, että Claudus ravisteli minua kovakouraisesti. "Shh! Vaiti!"

Hän oli nostanut osan suojanani olleista tavaroista syrjään ja raahasi tuolini takaisin ikkunan eteen. Olin helpottunut, kun näin taas ulos, vaikkakin maisema oli yön hämärtämä. Tähtitaivasta varjostavat rakennusten hahmot olivat edelleen paikoillaan. Ajatuskin hautautumisesta sai henkeni ahdistumaan, ja minun piti hetken hengittää syvään, ennen kuin tärinä vaimeni.

"Kävivätkö ne täällä?"

"Vain alakerrassa. Ovat lepsuja", Claudus naurahti. "Eivät jaksakaan tehdä työtään kunnolla."

"Janottaa."

Hän kävi hakemassa minulle uuden pillimehun ja vaihtoi katetrin päässä olevan pussin. Hän jäi seiso-
maan viereeni ja tuijotti ulos. Hänen piirteensä hah-
mottuivat pimeydestä vähitellen.

"Ei näy mitään", hän kuiskasi.

"Palaavatko ne?"

"Niihin ei voi luottaa. Ei koskaan."

Claudus mumisi jotakin itsekseen. Hän oli tehnyt sitä
paljon viime päivinä.

Claudus peitti minut huovalla ja kapusi takaisin alas.
Katsoin tummanpuhuvaa horisonttia. Kaupunki näytti
oudolta nyt kun sähköt oli sammutettu. Valomeren tilal-
le oli hiipinyt pimeys. Joen takana oleva kaupunginosa
oli aina ollut kaunis, siellä oli se huvipuistokin, jonka
maailmanpyörän valot sykkivät rytmikkäästi. Nyt ei mi-
tään. Vain tumma syli.

Minun tuli nälkä, joten huusin Claudusta tuomaan
syötävää. Hän palasi ja laski syliini tarjottimen, jossa oli
leivänpaloja, suolakeksejä ja purkitettuja lihapullia.

"Leipä on kuivaa."

"Yritä olla hiljaa", Claudus sihahti.

"Jos olisimme lähteneet, niin olisimme ehkä pysähty-
neet johonkin mukavaan leipomoon ostamaan tuoretta
leipää."

"Muuta ruokaa ei nyt ole."

Claudus kävisi pian katsomassa, mitä toisten asun-
noista löytyisi. Ei hän tyytyisi pelkkään kuivana paton-
kiin.

Pimeydessä näkyi loimotusta, joka laajeni nopeasti
tulipaloksi.

"Mikä tuo on?"

"Joku ei halua jättää kaupunkia niille. Tai hallitus ai-
koo polttaa koko roskan."

"Tiesitkö sinä tämän?"

"Älä hupsuttele."

"Meidän olisi pitänyt lähteä!"

Claudus ei sanonut mitään, hän kurkki ikkunasta omiin ajatuksiinsa uppoutuneena. Kaukaa kuului epä-määräisiä ääniä, kuin matalaa murinaa. Jotakin revittiin tai kaadettiin.

"Miten minä peseydyn kun ei tule vettä eikä sähköä?"

"Se on nyt pienin murhe", Claudus ärähti.

"Vietkö sinä minut joelle? Vai kannat sieltä vettä ammeeseen?"

"Ole nyt saatana vaiti."

Suustani purkautui tahaton naurahdus. Se oli kuin nikotus tai röyhtäisy, yhtä sopimaton tilanteeseen. Claudus meni taas alas ja jätti minut yksin. Aina hän jätti minut yksin. Tuijotin ikkunasta ulos pimeyteen, joka ei antanut mitään vihjeitä tulevasta. Vaivuin horteeseen, mutta säpsähdin hereille, kun jostain kuului parkaisu.

" Claudus? Mikä se oli?"

"Hiljaa nyt", Clauduksen ääni vastasi alakerrasta.

Kuuntelin yötä. Pimeys hengitti, kihelmöi. Yö oli samaan aikaan pehmeä ja vieras. Jokin kuhisi ulkona, ja sisällä rasahteli, kuin jokin olisi nakertanut seinää selän takana, mutta aina kun käännyn katsomaan olan yli, en tavoittanut mitään.

Aamu valkeni asteittain, maisema oli kietoutunut sumuun. Horisontissa oli jotakin outoa. Epämääräistä värinää, kuin silmissä olisi ollut roskia, mutta tarkemmin katsoen sitä ei ollut enää olemassa. Siellä, missä kaupungin piti sulautua kaukaisuuteen, ei ollut enää puita, pilviä tai auringonnousua. Vain harmautta.

Claudus tuli lopulta käymään yläkerrassa. Osoitin hä-

nelle horisonttia sanaakaan sanomatta.

"Tuo on jokin aistiharha", hän sanoi. "Minähän sainoin, ne kusettavat meitä..."

Hänen silmänsä verestivät. Hän hieraisi muutaman päivän mittaista sänkeään. Claudus oli minun sankarini, minun ritarini, häissäkin hän oli kohdannut uljaasti sukulaiensa kyselyt ja sanonut pitävänsä minusta huolta, ja sen lupauksen hän oli aina pitänyt.

Nyt hän oli täysissä pukeissa. Hän oli laittanut ylleen maastopuvun ja kiinnittänyt vyölleen kalanperkuuveitsen, taskulampun ja pienen köysinipun.

"Mihin sinä olet lähdössä?"

"Teen pienen tiedusteluretken."

"Eikö ulkona liikkuminen vaarallista? Sinähän sanoit niin."

Hän kumartui eteeni ja otti pääni käsiensä väliin. Hän painoi hiuksilleni suudelman ja erottautui sitten nopeasti. Tarrauduin hänen vaatteisiinsa, mutta hän repi käteni irti niin että niveliin sattui. Hänen kasvoillaan oli ilme – kuin naamio olisi hetkeksi poistettu ja alla olisi ollut jokin tuntematon ihminen – ja hän pakeni alakertaan. Hän nosti ullakolle vievän luukun paikoilleen ja sulki minut siten omaan yksinäisyyteeni.

Nyyhkäisin ja katsoin syliini. Hän oli pudottanut siihen fileerausveitsen. Värähdin. Se oli tiesin-kyllä-mihin. Pelko kuristi kurkkuani enkä saanut suustani ulos mitään. Äitini olisi tiennyt mitä tässä tilanteessa pitäisi tehdä, millä olisin pakottanut Clauduksen jäämään rinnalleni. Äitini olisi haukkunut Clauduksen kelvottomaksi ja itsekkääksi paskiaiseksi, mutta minä en ollut äitini ja kaikki sanat tukahtuivat sisälleni. Hän oli jo alaovella, kuulin kuinka se nakshti kiinni, ja sitten näin ikkunan läpi Clauduksen hahmon. Hän oli ottanut mukaansa täytenä pullottavan rinkan.

Hän ei kääntynyt katsomaan taakseen eikä vilkuttanut minulle. En löytänyt kiikareita mistään, olisin seurannut häntä katseellani niin kauas kuin olisin voinut.

Pudotin veitsen äkäpäissäni lattialle, ja se puoliksi upposi sahanpuruihin.

Päivä oli ankean sumuinen ja harmaa kuin maassa laahautuva haavoittunut eläin. Millään ei ollut enää merkitystä. Vain hetkellä tässä ja nyt.

Claudusta ei kuulunut takaisin.

Yritin olla katsomatta puuttuvaa horisonttia. Ajattelin kepeitä ajatuksia. Lastenloruja. Päivää jolloin muutimme tähän kaupunkiin, tähän taloon. Juhlia naapureiden kanssa. Sitä kun Claudus sai ylennyksen. En ollut pitkään aikoihin nähnyt häntä niin onnellisena. Mutta kepeiden ajatusten joukkoon kapusi tummia tuntemuksia. Ensimmäiset hälyttävät uutiset maailmalta, sotilaiden turhat yritykset hallita tilannetta. Naapureiden hysteeriset keskustelut tulevasta muutoksesta. Itsemurhat, kun toisuus alkoi paljastua. Mielenhäiriöt. Mellakat. Alistuminen tilanteeseen. Clauduksen työpaikan muutto ihmisille sallitulle alueelle ja ylennyksen mitätöityminen, omaisuuden takavarikot. Pelottavat huhut siitä, että tulijoilla oli ihmiskunnan varalle lopullinen ratkaisu.

Päivänkehrä kulki lakipisteeseensä ja laskeutui alas.

Meille oli tullut Clauduksen kanssa tulevasta riitaa. Viime aikoina olimme riidelleet aika usein. Olin aina ollut vakuuttunut siitä, että pohjimmiltaan ihmiskunnalle tahdottiin hyvää, me emme vain ymmärtäneet koska me olimme liian pieniä ja mitättömiä. Claudus oli aina vaientanut sen keskustelun sanomalla, että vastarinta oli oikea tapa toimia.

Minä en jaksanut ajatella. En jaksanut ajatella tule-

vaisuutta jossakin muualla, olentojen meille osoittamassa paikassa. Olin juurtunut tänne, meidän elämämme oli täällä. Minä ja Claudus. Voisimme saada lapsia, olla kokonainen perhe. Lääkäri oli sanonut, ettei siihen ollut mitään fysiologisia esteitä. Claudus ei vain halunnut. Hän ei koskaan sanonut mitään, mutta tiesin, että hän pelkäsi. Hän oli pelännyt paljon muutakin, sitä että hänen esimiehensä ei hyväksyisi minua. Siksi minua ei koskaan kutsuttu minnekään. Hän oli pelännyt myös äitiäni, koska oli sanonut, ettei halunnut tavata häntä enää.

Miksi Claudus oli halunnut jäädä tänne kaikista varoituksista huolimatta? Ei hän niin sankarillinen ollut, että olisi yksin voinut taistella ketään vastaan.

Olinko minä lopulta ymmärtänyt, mitä Claudus halusi?

Kuulin päässäni äidin varoituksen, ettei hän rakastanut minua vaan ainoastaan perheen rahoja, perintöä. Mutta mitä merkitystä sillä oli nyt, kun varoja jäädytettiin ja pankit kaatuivat? Huusin ja raivosin ja purin nyrkkiäni, huutaminen oli hyödytöntä, kaikki oli hyödytöntä, sillä kukaan ei kuulisi minua. Tuijotin maahan pudottamaani veistä. Miksi pudotin sen maahan? Pelkäsinkö, että tekisin sillä jotakin? Siksihän se oli minulle jätetty. Siksi Claudus oli antanut sen minulle, ei suojaksi muita vastaan, vaan minulle itselleni.

Saisinko nostettua sen takaisin?

Halusinko nostaa sen takaisin?

Mitä tekisin ilman Claudusta? Sillä hän ei palaisi. Hän oli jättänyt minut tänne kuolemaan.

Huusin, kunnes ääneni ei enää kantanut. Kukaan ei minua täällä kuulisi.

Ilta hämärsi, kun olennot tulivat. Horisontti, joka oli kadonnut, alkoi parveilla ja kuhista.

Heitä oli miljoonia.

He vyöryivät kaupunkiin geometrisessa muodostelmassa. Heidän liikehdintänsä oli kuin täsmällisesti ohjelmoitua tanssia, ja he kävelivät juuri siitä kohdalta mistä halusivat, tuumaakaan liikettään muuttamatta tai väistämättä. Jos tiellä oli talo, he kapusivat raajoillaan siitä suoraan yli. Jos tiellä oli toinen olento, he menivät senkin yli, tuntosarvilta näyttävillä ulokkeillaan kevyesti toisiaan koskettaen.

Olin niin kauhuissani, että en voinut muuta kuin tuijottaa ja samalla ihailla heistä uhkuvaa voimaa. He olivat kokonaisia. He olivat kaikkivoipia. Mitä heille voisi? Mitä voisi jumalille?

Pääjoukko oli hetkessä talomme pihalla. Kokonainen muuri samassa rytmissä eteneviä otuksia, kaikki toisistaan saman etäisyyden päässä. Kaikkien kahdeksan jalkaa kiittelivät ja tikkasivat edestakaisin täsmällisessä rytmissä, kuin minua olisi lähestynyt liikkuvien ompelukoneiden muuri.

He piirsivät jaloillaan ilmaan monitahokasta, oktaedria, muoto oli sama, jota taivaalta tulleet olennot käyttivät aluksissaan ja kirjoituksissaan, käytännössä kaikessa mitä he tekivät. Se, mikä jäi jalkojen sisäpuolelle, leikkaantui irti, oli se sitten mitä tahansa materiaalia: puuta, maata, metallia, ilmaa. Ihan kuin tuntosarvista olisi erittynyt jotakin kelmua, joka sulki myös harvan kaasumaiseen aineen sisälleen.

Valmis paketoitu tahokas nousi tuntosarville, liikahti jonossa seuraavalle, joka taas tyrkkäsi oktaedrin seuraavalle... maisema väreili kultaisten jalkojen ja palasien liikkeen myötä. Satoja, tuhansia, miljoonia oktaedreja.

He olivat saartaneet koko kaupungin, talon, minut. He söivät jo kattoa, oli liian pimeää, suljin silmäni, odotin pimeyttä joka kihisi ympärilläni. Avasin ne siinä vaiheessa, kun ikkuna ja osa talon seinää katosi vierestäni ja paketoitui pois. Ne toivat mukanaan valon. Läheltä katsottuna niiden verkkosilmät kiiluivat ja piirteet erotuivat hämärästä.

Minä olin vuorossa seuraavana. Istuin itseni ulkopuolella, irrallaan todellisuudessa, enkä pelännyt enää – pian olisin yhtä heidän kanssaan.

Jäin oktaedrin sisälle. Melkein kokonaan. Olennon raajat leikkasivat ilmaa täsmällisesti, milliäkään väistämättä. Vasen käteni rajautui olkapäähän kohdalta pois. Kummallista siinä oli se, että se ei tuntunut miltään. Leikkauspinta oli täysin turta, niin kuin sitä ei olisi ollut olemassa.

Jalkanikin olivat leikkaantuneet pois. En ollut vain huomannut sitä.

Olennon verkkosilmät näkivät minut, ja minä näin itseni sen silmistä. Tuntosarvet tanssivat yläpuolellani, kuljettivat sen väkäleuoista rihmaa oktaedrin ympärille. Sitten menetin tajuntani.

Havahduin.

Poskeni oli hautautunut sahanpuruun. Olin edelleen ullaakolla. Pöly sai minut aivastamaan. Tuoli oli kaatunut maahan, minä tuolin mukana.

Sormiani pisteli, veri ei ollut kiertänyt jäsenissäni. Käteni oli siinä missä sen pitikin olla, ilman leikkauspintaa. Käteni oli ehyt, se toimi. Liikutuin niin etten pystynyt pidättelemään kyyneleitä.

Jalkojani pisteli.

Jalkojani.

Tunnustelin käsilläni niitä. Minä olin kokonainen. Huojuin, otin tukea ikkunapielestä. Kompuroin portaita alakertaan, alas. Katsoin ikkunasta ulos. Oli aivan pimeää. Ei tulipaloja, ei liikettä, vain kaupungin tuttu siluetti. Kuutioista tai olennoista ei näkynyt jälkeäkään.

Aukaisin etuoven.

Sumu oli väistynyt, taivas oli tähdessä. Katselin ylös niska kenossa, jäin tuijottamaan yläpuolellemme kaa-reutuvaa taivasta. Se oli osin tuntematon, osin tuttu, monet tähtikuviot olivat hieman eri asennoissa kuin minhin olin tottunut.

Kaupungin hiljaiset rakennukset ympärilläni olivat tutut. Mutta kaikki muu oli muuttunut. Ilma oli hautovan kuuma ja kostea. Olin hetkessä hiestä märkä.

Istuuduin kahisevalle ruohikolle ja nyt vasta uskalsin antaa pelolle vallan. Itkin, tärisin, pitelin käsilläni vartalostani kiinni. Pystyin juuri ja juuri ymmärtämään, mitä oli tapahtunut. Olin edelleen olemassa. Olin selviytynyt olennoista. Miksi? Sitä en tiennyt.

Aamu sarasti, koko outo taivas värjäytyi punaoranssiksi. Auringon myötä tulivat linnut. En ollut ennen nähnyt niiden kaltaisia, en kuullut niiden sirritystä, säksäytystä ja kujerrusta. Ne lehahtivat puihin ja pensaisiin, alkoivat etsiä jotakin syötävää, siemeniä, hyönteisiä – sitten näin hyönteiset, nekin olivat tulleet, pienen pienet moskiitot jotka löysivät minusta verta janoonsa.

Minä olin täällä, uudessa alussa.

Mutta missä muut olivat? Oliko kaupungissa muita kaltaisiiani piileskelijöitä?

Oliko Claudus ehtinyt kaupungista ulos? Vai oliko hän mennyt ryöstämään asuntoja, niin kuin oli uhonnut?

Jos Claudus sittenkin palaisi.

Hymyilin vinosti. Nyt minä olin kokonainen.

Antoi Clauduksen tulla.

Kolmas kerros

Tarja Sipiläinen

Napsautin valot huoneeseen ja pysähdyin askelten kuluttamalle kynnykselle. Tuijotin tummanpuhuvia ruusutapetteja sekalaisin tuntein. Seinän pinnasta ko-
hoavien koristepylväiden kohdilta ne repsottivat irvok-
kaina kuin hymyilevä Jokeri. Hiki puski otsalle, voimat-
tomuus valui hartioista sormenpäihin. Olinkohan sitten-
kin haukannut liian ison kakkupalan, taas kerran?

Olin ihastunut pikkukujan perukoille ahdetun kivi-
talon ullakkohuoneeseen ensi esittelyssä. Harmaan
seitsemänkerroksisen talon porttikongin erotti kujasta
rautaportti, jonka koukeroisten yksityiskohtien takomi-
seen sepältä oli taatusti kulunut kuukausia. Ylimmän
kerroksen asunnon korkeat, sokkeloiset huoneet ja le-
veät ikkunalaudat suorastaan pyyhkäisivät jalat altani.
Täydellisesti sydämeni vei vilahdus merestä, joka pil-
kotti lähitalojen kattojen takaa. Olin myyty!

Äkkirikastuneen opiskelijan rehvakkuudella iskin
käsirahan pöytään silmää räpäyttämättä. Oli löydettävä
uusi suunta eron jälkeen, ja Rauha-mummin perintöra-
hat tulivat juuri oikeaan saumaan. Aioin sijoittaa rahat
ikiomaan kämppään viimeistä senttiä myöten ja jättää
taakse kaiken paskan, jota niskaani oli kaadettu vuoden
mittaan. Eikka saisi söpöillä Riikkansa kanssa miten
mieli. Edessäni oli uusi alku. Taakseni en katselisi.

Olin hakenut aamulla avaimet kiinteistövälittäjäl-
tä ja nyt pääsin ensimmäistä kertaa tutkimaan huo-
neistoa itsekseni. Tila hurmasi ja pelotti. Yhtäältä edes-
sä oleva urakka hirvitti, toisaalta visiot unelmäkämpäs-
tä saivat sormet syyhyämään. Teki mieli tarttua kulma-
huoneen erkkerin puoliksi irronneeseen, reunoista tum-
mentuneeseen tapetinriekaleeseen ja alkaa kiskoa kul-

taviolettia, nuhraantunutta paperia alas seinältä. K-Raudassa käynti oli kuitenkin avannut silmäni suunnittelun ja tarvikevärien arvioinnin tärkeydelle. Olin myös saanut tietää, että tavarantoimitus saattaisi kestää viikon päivät. Keräsin itsehillintää ja aloin mittailla tilaa.

Ruutuvihko täyttyi merkinnöistä: senttejä, metrejä, neliöitä. Repäisin palasen seinästä kokeeksi. Veitsenterävä tapetinreuna yllätti. Kirosin, kun verinoro alkoi valua etusormesta. Laastarista ei ollut tietoakaan, paperinenäliina sai toimittaa sen virkaa.

Last of the Wilds valloitti huoneen pimeintä nurkkaa myöten. Jytinä peitti alleen repeytyvien tapettisuikaleiden rätinän. Musiikki siivitti työtä. Viikon olin paininut tenttiputkessa, sen jälkeen olin parin päivän jahkailun jälkeen päässyt remontin makuun. Käytössä kauhtuneet farkut olivat pölyn peittämät ja pesuissa virttynyt fani-paita niskasta ja kainaloista märkä. Eteisen peilistä minuun katsoivat kalpeat kasvot, joista harmaat silmät sirruttivat hohtavina kaikkiin ilmansuuntiin hapsottavan mustan hiuspehkon alta.

Katselin aikaansaannoksiani. Olin asettamassani aikataulussa. Olohuone oli jo lähes perattu. Seinillä loisti maalarinvalkoinen pohjamaali, seuraavaksi pääsisin vetämään tapettia pintaan. Tekijän ylpeydellä tarkastelin työni tuloksia. Mieleen tulivat mummon sanat: ”Työ tekijäänsä kiittää.”

Itsenäisyyspäivän aattona olin valmis siirtymään kulmahuoneeseen, joka veti minua puoleensa kuin kynttilänliekki yöperhosta. Joka kerta, kun ylitin sen kynnyksen, ihokarvat heräsivät ja päässä soivat fanfaarit, jotka saivat sydämen rummuttamaan. Pieni maantieteilijä sisälläni kuiskutti, että huoneesta tulisi tuki-

kohtani, josta matkaisin mielikuvituksissani maailmojen ääriin. Toinen ääni jyskytti ohimoilla ja varoitteli ylittämästä rajoja, joiden takaa en kenties osaisi takaisin koitiin.

Tutut väristykset vilistivät selkäpiitä myöten, kun pääsin huoneeseen. Silmäilin seiniä asiantuntijan elkein. Hymähdin. Kuukautta aiemmin en olisi osannut villeimmissä unissanikaan kuvitella tällaista tilannetta. Ja nyt tunsin olevani ammattilainen vailla vertaa.

Kävin käsiksi paikoittain haalistuneeseen ruusutapettiin kuin nokkospehkoon, joka oli revittävä irti juurineen. Kostutin seinää suihkepullolla ja päätin pitää tauon odotellessani veden vaikutusta. Tassuttelin keittiöön keittämään lisää kahvia. Väistelin matkalla mustia jättesäkkejä, joista tursui tapetinkappaleita, seinälevyjen paloja ja sekalaista kaappien perukoilta löytynyttä säälää. Ikinä en olisi uskonut, että viidenkymmenen neliön asunnosta irtoaa tällainen määrä roinaa.

Kahvimuki kädessäni palasin huoneeseen. Laskin mukin nurkkaan keittiötikkaille ja raaputin lastalla tapetin kulmaa. Ruusut alkoivat yksi kerrallaan pudota kasaan lattialle. Heti ensimmäisten vetojen jälkeen tajusin, että hommasta tulisi rankempi kuin olin kuvitellut. Edellinen asukas oli ollut laiskimus. Oli ryökäle iskenyt ruusutapetit seinään sinapinruskean raitatapetin päälle. Ja jotta tulos olisi täydellinen, kiinnitykseen oli käytetty liisteriä, joka irrotakseen tuntui vaativan talttaa ja vasaraa, ellei peräti dynamiittia. Suihkepulloni tuntui täysin riittämättömältä aseelta tässä taistelussa. Oli kuin olisin käynyt mammutin kimppuun nallipyssyn kanssa.

Pyyhin hikeä otsalta ja käärin hihat. Yritin aluksi repiä molempia kerroksia samanaikaisesti, mutta siitä ei tullut mitään. Kerrokset olivat niin tiiviisti toisissaan kiinni, ettei ollut mitään toiveita saada niitä kerralla irti.

Kirskuttelin hampaita yhteen ja raastoin seiniä sormenpäät verillä. Puoliyö tuli vastaan ihan liian aikaisin, mutten malttanut lopettaa. Aamuviideltä oli pakko luovuttaa. Käperryin keittiön nurkkaan levittämälleni kentävuoteelle ja kääriydyin makuupussiin.

Neljän tunnin katkonaisten unien jälkeen nousin ylös ja keitin pannullisen kahvia. Katsastin viikon vanhat ruispalat. Ne raksahtelivat hampaissa, mutta homepilkuja niissä ei näyttänyt olevan. Makunautinnosta ei voinut puhua, mutta mahan kurina sentään laantui.

Yhden aikaan istuin lattialle ihailemaan käteni jälkeä. Seinillä ei ollut enää terälehteäkään ruusuista. Masentava ruskeus sai huoneen tuntumaan tunkkaiselta, oli vaikea hengittää. Mietin, jaksaisinko aloittaa alemman kerroksen repimistä heti vai olisiko pakko käväistä kaupassa täydentämässä varastoja.

Kännykkä alkoi rällättää "Soutaa, huopaa..." Olin jättää vastaamatta, mutta aikani soittoa kuunneltuani tartuin puhelimeen tahmein sormin. Sovimme Saanan kanssa treffit lähikuppilaan iltapäiväksi.

"Pilvi!" kuului huuto kadun toiselta puolelta.

Saana ei vaivautunut kiertämään suojatielle. Hän juoksi autoja väistellen, punainen villatakki avoinna kadun yli, kaappasi syliinsä ja halasi minua niin, että kylkiluut rutisivat.

"Näytät ihan kamalalta!" Saana sanoi. Nopealla vilkaisulla hän oli huomannut känsäiset käteni, lohkeilleet kynnet ja kampaamattomat hiukset. Mustat silmänaaluset viimeistelivät homssuisen olemukseni. Tapansa mukaan Saana jatkoi suorasukaisesti. "Oletko nukkunut koko viikossa?"

"Äh. Sinun rinnallasi nyt kuka hyvänsä näyttää ryytyneeltä. Mistä kehität tuon energian?"

"Tämähän on meidän suvussa geeneissä. Jotkut perii energisen luonteen, toiset riihikuivaa", Saana naurahti. "Perinnöstä puheen ollen, miten remontti etenee?"

"Sentti sentiltä. Pätee pinta-alaan, ei rahankäyttöön."

Saana helähti nauruun.

"Hyvä, kun etenee. Vaikka olen kyllä sitä mieltä, että huhkimisesi menee hukkaan."

"Miten niin?"

"Kauhea urakka, ja ihan turhaan. Saat homman taatusti valmiiksi tasan samana päivänä kun maailma loppuu. Siihen on aikaa enää alle viikko. Ottaisit kuule nämä viimeiset päivät ilon kautta, rennosti. Niin minä aion tehdä. On tunnin kuluttua tärsykt Jaren kanssa."

Saana vinkkasi silmää ja hymykuopat poskilla syvenivät entisestään.

Olimme edellisellä viikolla arkeologian perusteet -kurssilla käyneet läpi mayakansan kulttuuria. Keskustelu oli jossain vaiheessa ajautunut mayakalentereihin ja siihen, mikä löydetyistä oli se 'oikea'. Uusimman kalenterilöydön puolustajia viisitoistahenkisestä ryhmästämmä oli enemmistö. Avoimeksi oli jäänyt kysymys, olivatko mayat ennustaneet maailmanloppua vaiko ainoastaan yhden kauden loppua ja toisen uljasta alkua.

Kun tunnin päästä erosimme, olin kuin lähteestä janonsa sammuttanut vaeltaja. Tuntui kuin olisin ammentanut ystävästä voimaa. Päätin mennä vielä takaisin kämpille, ja käydä käsiksi toiseen tapettikerrokseen.

Illan hämärässä varjot tanssahtelivat seinillä. Tunti toisensa perään kului, tapetti irtosi tosiaan sentti kerrallaan. Liisteri tarrautui seinään yliluonnollisella päättäväisyydellä. Syytä en osannut keksiä. Jos olisin uskonut taikuuteen, olisin voinut lyödä vetoa, että sei-

nät olivat lumotut.

Vuorokaudenajat hämärtyivät. Mieleni laitamilla tajusin, etten ollut syönyt enkä nukkunut päiväkausiin. Huone oli lumonnut minut. Se sai jakamattoman huomioni.

Ruskea tapetti oli poissa. Se oli piilotellut allaan jotain, josta en saanut selkoa. En tiedä, muistinko edes hengittää. Seinillä vilistävät ympyrät, pisteet ja viivat eivät päästäneet katsettani irti. Pyörin keskellä lattiaa ja yritin tulkita kuvioita. Ne täyttivät silmät ja korvat. Kuulin niiden puhuvan. Hengitin niitä, tunsin kuvien kosketuksen. Ne olivat kuin sormet ihollani. En tiedä, kauanko katselin ja ihmettelin. Ehkä tunteja, kenties päiviä.

Olin niin väsynyt, etteivät jalkani kantaneet. Silmäluomet painoivat tonnin, käsiä särki niin, etten saanut tartuttua vesilasiin. En tiedä, mistä tuli voima, joka sai minut jatkamaan.

Sormenpäät vuosivat verta, silmät valuivat suo-laista vettä, vaikken itkenyt. Olin heittänyt työkalut pois, kiskoin outoja kuvioita seinältä paljain käsin, kynsieni rippeillä. Toimin transsissa. Olin turta ja voimaton, hento nainen. Silti tunsin käyttäväni kymmenen miehen voimaa.

Keittiössä mummin seinäkello kilkatti puolenyön lyönnit. Alkoi kahdeskymmenesensimmäinen päivä joulukuuta.

Samalla sekunnilla kun viimeinen pala irtosi käteeni, lysähdin lattialle kuin tyhjiin imetty kuori. Siinä se oli. Kolmas kerros. Lattialla raitojen ja ruusujen päälle pudonneena.

Työ oli edennyt kuin hirmumyrsky. Molekyylin tarkkuudella olin puhdistanut seinää, kunnes viimeinenkin kuvio oli poissa. Vedin henkeä, enkä pystynyt

liikahtamaankaan.

Seinät ympäriltäni katosivat. Pyörteilevä mustuus alkoi täyttää tilaa. Se laajeni ja kieppui kuin kuolemanhyrrä. Se oli täynnä rajatonta tyhjyyttä, vimmaa, nälkää, määrätietoisuutta. Tuhoa.

Valtava paine kiskoi ja työnsi minua samanaikaisesti. Yritin takertua johonkin. Johonkin kiinteään, mutta ei ollut mitään, mistä ottaa kiinni. Oli vain tyhjiys.

Pyörteet laajenivat ja kieppumisvauhti kiihtyi. Liikkeeseen yhtyi tajunnan lamauttava pauhu, kuin satakertainen valtameren aaltojen jyminä.

Tempauduin pimeään kurimukseen. Tajusin, miten mieletön massa murunen kerrallaan imeytyi perääni. Kyltymätön mustuus imi sisäänsä kaiken.

Pään täytti pauhu – oliko tämä kaiken loppu vai uuden alku?

Väestönsuojassa emme olleet saaneet mistään tietoa. Miltään kanavalta ei tullut lähetystä. Suojaan tulleiden kesken arvuuttelimme mitä oli tapahtunut.

Maailmanlopun kirjasto ja muita tuomiopäivän tarinoita vie lukijansa aikojen loppuun. Mukana on aikaisemmista URS-julkaisuista tuttuja kirjoittajia sekä uusia tuttavuuksia ja synkkää aihetta käsitellään useasta eri näkökulmasta. Loppuuko maailma paukahtaen vai kitisten? Kun maailma päättyy, onko se kaiken loppu vai sittenkin uusi alku?

ISBN 978-952-93-1764-6 (nid.)

ISBN 978-952-93-1765-3 (PDF)